

Hvad Bestemmelsen i § 4 angik, maatte Consistorium sluttelig henvise til sine Bemærkninger om den Betydning, som formentlig kunde tillægges en ved et af de andre Univerfiteter erhvervet jus docendi.

Alf Kirke- og Undervisningsministeriet blev der vel paa Grundlaget af de af Consistorium afgivne Erklæringer indledet Brevveksling med Udenrigsministeriet om Anliggendet, men med dette første Skridt standsede Sagen uden at føres til den af Consistorium anbefalede Forhandling imellem de forskjellige paagjældende Univerfiteter.

## II.

### Univerfitetets Lærerposter og Lærersonale med dertil hørende særlige Forhold for det akademiske Lærersamfund.

#### Forstærkelse af Lærersonalet eller Forandringer i de enkelte Faculteters Fagkreds.

Ved det theologiske Facultet er der, ligesom i Arrækken 1849—56\*), blevet holdt Forelæsninger ved Facultetet i en kortere Tid af en Privatdocent mod et Honorar af Univerfitetets Kasse. I Aaret 1859 indkom nemlig til Ministeriet et Andragende fra Pastor, Dr. phil. Fog om mod et passende Honorar at adjungeres det theologiske Facultet for en vis Arrække, saasom 5 Aar. Facultetet udtalte sig, forsaavidt Ansøgningen var at forstaae saaledes, at Ansøgeren ønskede en Slags Embedsstilling ved Univerfitetet som Medlem af Facultetet, bestemt mod Andragendets Opfyldelse paa en saadan Maade, dels fordi der, da alle Facultetets normerede Pladser vare besatte, ikke kunde erkjendes at være nogen Trang til den tilbudne Hjælp og en Adjungering, for at give en Mand Leilighed til at uddanne sig til Docent, ved den Stilling, hvori han derved blev sat til Facultetet, vilde afgive en ikke let afviselig Expectance, naar en Plads blev ledig, dels fordi der da for Tiden Intet var bekjendt om Ansøgerens særlige Dygtighed til akademisk Virksomhed, og hans Embedsstilling som Præst i Hovedstaden maatte antages med hvert Aar at forøge hans Arbejde i det geistlige Embede og forringe det Krav, som Univerfitetet skulde kunne gjøre paa hans Tid og Kræfter. Derimod mente Facultetet, at Ansøgerens væsentligste Formaal vilde opnaaes, naar der blev tilstaaet ham et Honorar som Privatdocent i det theologiske Facultet. At aabne en saadan Afgang til akademisk Virksomhed fandt Facultetet meget ønskeligt under vore Forhold, forsaavidt Tilbudet, som i det foreliggende Tilfælde, fremkom fra en Mand i geistlig Stilling, der havde erhvervet sig Agtelse blandt Videnskabens Dyrkere. Thi, efter Facultetets Skjønne, vilde der neppe gives noget bedre Middel til at vække en mere alsidig Interesse og til at imødekomme den forskjellige Trang, især under Tidens modsatte theologiske Retninger, end at tilskynde og understøtte den Dygtighed, der maatte være tilstede, til at udvikle sig ved Siden af Univerfitetets beskiftede Lærere, ganske efter egen Tilbøielighed, efter den Forberedelse, der i særlig Retning var erhvervet, og uden at være bundet ved det foreskrevne Cursus. Thi det fulgte af

\*) See „Meddel.“ om Univ. 1849—56, S. 252.



en Privatdocents eiendommelige Frihed, at Valget af Forelæsninger ganske maatte overlades til ham selv.

Consistorium fandt vel nogen Betænkelighed ved at gaae ind paa den saaledes foreslaaede extraordinære Foranstaltning, men troede dog, i Betragtning af Facultetets bestemte Ubefaling, at burde indstille Pastor, Dr. Fog til en aarlig Understøttelse af 400 Rd., foreløbig i to Aar, mod at han forpligtedes til at holde en Forelæsning i hvert Semester.

Efterat Ministeriet, i Overensstemmelse med det saaledes Yttrede, havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling, blev det ved allerhøieste Resolution af 10de Juli 1859 allernaadigst bifaldet, at der maatte tilstaaes residerende Capellan, Dr. philos. Fog et Honorar af 500 Rd. aarlig i to Aar af Universitetets Reservecfonds disponible Renter for som Privatdocent at holde Forelæsninger ved Universitetet, mod at han forpligtedes til at holde en Forelæsning i ethvert Semester.

Efter de to Aars Forløb ønskede Dr. Fog ikke Functionen fornyet, og hans Virksomhed som Privatdocent ophørte saaledes.

Omtrent samtidig med den omtalte Foranstaltning blev der meddelt en anden lærd Theolog en særlig Tilladelse til som Privatdocent at holde theologiske Forelæsninger. Pastor, Dr. phil. F. Hammerich indgav nemlig et Andragende om Tilladelse til at holde theologiske Forelæsninger, navnlig over Kirkehistorien. Det theologiske Facultet anbefalede Ansøgningen og begrundede sin Ubefaling paa, at Ansøgeren, der maatte regnes blandt Landets Videnskabsmænd, havde beklædt geistligt Embede i en Række af Aar og benyttet sin Ret som Privatdocent i det philosophiske Facultet til at holde Forelæsninger over Emner, der mere eller mindre berørte Kirkens Lære og Historie, ligesom Facultetet overhovedet maatte ansee det for ønskeligt, at Privatdocenter optraadte ved Universitetet, og i det foreliggende Tilfælde for heldigt, at Ansøgeren agtede at foredrage Kirkehistorien, over hvilken der paa Grund af den vedkommende Facultetsdocents Sygdom i nogen Tid ikke var bleven læst. Da Consistorium sluttede sig til denne Erklæring, blev den begjærede Tilladelse Pastor, Dr. phil. F. Hammerich meddelt af Ministeriet ved Skrivelse af 12te Januar 1859 (til Consistorium).

Denne Tilladelse blev imidlertid, i Anledning af en kort efter indtruffen Vacance i det theologiske Facultet, afløst af Pastor Hammerichs Beskikkelse, ved Kongelig Resolution af 19de Mai s. A. til Professor i Theologien ved Universitetet, ved hvilken det, ligesom det i sin Tid var skeet med Professor Hagen\*), blev paalagt ham uden særlig Godtgjørelse at vejlede de Studerende i Læsningen af de latinske Kirkesædne og som Examinator eller Censor tage Del i den ved allerhøieste Resolution af 17de December 1849 anordnede Prøve i det latinske Sprog for de theologiske Studerende.

For det rets- og statsvidenskabelige Facultets Vedkommende har der i hele Tidsløbet 1857—63 været antaget Docenter paa et vist Aaremaal til at besørge Forelæsninger over de til den flensborgske Ret hørende Di-

\*) See „Meddelelserne“ om Univ. for 1849—56 S. 252.



scipliner. Efterat Etatsraad Krieger havde forladt Universitetet\*), bleve Forelæsningerne over flæsvigff Ret holdte, dels af Professor extraordinarius i flæsvigff Ret, Dr. jur. Schütte, dels, som et midlertidigt overdraget Hverv, af Fuldmægtig Cand. jur. F. J. Larsen, hvis Functionstid, oprindelig ved Kongelig Resolution af 23de Juni 1856 bestemt til 3 Aar fra 23de August 1856 at regne, ved senere allerhøieste Resolutioner af 18de Juli 1859 og 24de Juli 1862 blev forlænget, hver Gang paa samme Aaremaal. Ved denne Ordning havde Fuldmægtig Larsen kun besørget en Del af en Docents fulde Forretninger. Da Forelæsningerne Besørgelse imidlertid krævede to Docenters fulde Virksomhed, havde der siden Etatsraad Kriegers Afgang været følt et Savn, som maatte afhjælpes. Til denne Hensigt blev det, efter Ministeriets allerunderdanigste Indstilling, ved Kongelig Resolution af 16de December 1859 allernaadigst tilladt, at det maatte overdrages Cancellist under Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig C. G. Holdt for et Tidsrum af 3 Aar, fra 1ste Februar 1860 at regne, at holde offentlige Forelæsninger over de til den flæsvigff Ret hørende Discipliner mod et Honorar af 600 Rd. aarlig, at afholde af den ledige Lønning for det yngste Professorat i det rets- og statsvidenskabelige Facultet. Under 28de November 1861 blev Fuldmægtig Holdt efter Professor, Etatsraad Bornemanns Død af Ministeriet constitueret til at fungere som Professor, og da han af denne Aarsag ikke længer kunde udføre det ham overdragne særlige Docenthverv, blev det, efter Ministeriets allerunderdanigste Forestilling, ved Kongelig Resolution af 31te Januar 1862 allernaadigst tilladt, at det maatte overdrages Contorchef under Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig, Cancelliraad Juel, foreløbig paa et Aar, at holde de tidligere af constitueret Prof. Holdt besørgede Forelæsninger over de til den flæsvigff Ret hørende Discipliner, ligeledes mod et Honorar af 600 Rd., hvoraf 500 Rd. blev at udrede af de ved det rets- og statsvidenskabelige Facultet uanvendte Lønningsbeløb og Resten, 100 Rd., af den under Universitetets Budget til videnskabelige FormaaIs Fremme bevilgede Sum.

For det lægevidenskabelige Facultets Vedkommende bliver at berette om en Deling af det ved Professor, Etatsraad Ottos Afgang ledigblevne Professorat i Pharmacologi og forensiff Medicin i to ekstraordinære Docentposter.

Bestyrelsen for „den pharmaceutiske Forening i Kjøbenhavn“ indgav under 19de April 1862, i Anledning af den i samme Aar ved Etatsraad, Prof. Ottos Afgang forestaaende Vacance i den pharmacologiske Lærerpost ved det lægevidenskabelige Facultet, et Andragende til Kirke- og Undervisningsministeriet om, at der maatte blive oprettet en Lærerpost i Pharmaci, og at denne efter Concurrence maatte blive besat med en practiff og theoretiff uddannet Pharmaceut. Hermed tilsigtedes afhjulpel det formentlig allerede længe af Pharmaceuterne følte Savn af en grundig Veiledning i Pharmacognosi, aspasset efter de Krav, som Pharmacia med Rette kunde og burde stille til en saadan, til hvilken Mangel den væsentligste Grund havde maattet søges i den Omstændighed, at denne Veiledning havde været fælles for de medicinffe og pharmaceutiske Studerende.

\*) See herom og om de tidligere trufne Foranstaltninger til Forelæsninger over flæsvigff Ret „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, S. 253—255.



Fremdeles indkom der under 2den Mai s. A. et Andragende i samme Retning til Ministeriet fra Directionen for Danmarks Apothekerforening om, at det enten ved den pharmacologiske Lærerskoles Besættelse i det medicinske Facultet maatte paalægges Docenten at holde særskilte, efter Pharmaceuternes Tarv afpassede Forelæsninger, eller at der maatte oprettes en særegen Lærerskole i Pharmacognosi for Pharmaceuter i Forbindelse med pharmaceutisk Chemi, saaledes at denne Skole helst fik Plads i det medicinske Facultet, eller at i modsat Fald Tilsynet med denne Skole ikke blev overdraget til noget andet Facultet eller til nogen af de bestaaende Værestifter, men enten til det Kongelige Sundhedsscollegium eller en særegen Commission.

Det lægevidenskabelige Facultet, hvis Erklæring Ministeriet indhentede over disse Andragender, bemærkede, at ved denne Leilighed syntes Tidspunktet at være kommet, da en Forandring burde stee med den ledige Docentskole i Pharmacologi og medicina forensis, idet ikke blot Undervisningen i den forensiske Medicin burde stilles fra den, men selve Pharmacologien burde doceres saaledes ved Universitetet, at dens ene Del, Pharmacodynamiken, der angaaer Medicamenternes Virkninger og Anvendelse paa den syge Organisme, overtoges af en Docent i det medicinske Facultet, og dens anden ulige omfangsrigere Del, Pharmacognosien, som omhandler Medicamenternes Naturhistorie, Egenskaber og Tilberedelsesmaade, foretoges saaledes, at den navnlig nærmest kunde fyldestgøre de pharmaceutiske Studerendes Forordninger. Dette Sidste havde hidtil ikke kunnet være Tilfældet, da Docenten i Pharmacologi havde maattet tage Hensyn baade til de medicinske Studerende, der hverken have Trang til eller væsentlig Fordel af Pharmacognosien i dens hele Udstrækning, og til de pharmaceutiske Studerende, der gjøre Krav paa en saadan Underviisning saavel i egentlig pharmacognostisk, som fysisk, kemisk, botanisk og practisk pharmaceutisk Retning, som en Væges almindelige medicinske Fordannelse umulig, selv med den største Flid, sætter ham istand til at tilfredsstille. Derved kunde Docenten, som Erfaringen har lært, ikke undgaae efterhaanden at geraade i en skjæv og mislig Stilling, saavel til de medicinske, som til de pharmaceutiske Studerende. Dertil kom, at Pharmaciaen i de sidste 30—40 Aar havde taget et saa stort Opsving i videnskabelig Henseende, at den nu med fuld Ret havde Krav paa en særegen Repræsentant, baade i theoretisk og practisk Henseende, og da den stod i nærmere Forbindelse med de andre Naturvidenskaber end med Medicinen, forekom det Facultetet, at Docenten burde have sin Plads i det naturvidenskabelige og ikke i det medicinske Facultet.

Følge heraf foreslog Facultetet:

1) at der i det naturvidenskabelige Facultet søges oprettet en særegen Docentskole i Pharmacognosi i Forbindelse med den øvrige Pharmacia, til hvilken de medicinske Studerende vilde blive at henvise og for hvilke det altsaa maatte paalægges Docenten at holde et særegent, til deres Krav afpasset Cursus. Examinationen i Pharmacognosi af disse Studerende kunde da ogsaa passende stee ved den medicinske Forberedelsesexamen.

2) At Undervisningen i Pharmacodynamik henlægges under Lærerskolen i den medicinske Klinik, hvor den bedste Leilighed er givet til practisk at prøve og demonstrere Medicamentvirkningen, hvorfor det ogsaa maatte blive at paalægge den efter den da forestaaende Concurrence udnævnte Docent at docere denne Disciplin, og



3) at den vacant blivende Docentpost i det mediciniske Facultet fortrinsvis kommer til at omfatte den saakaldte Statslægevidenskab i dens hele Omfang d. e. den forensiske Medicin og saavel den offentlige som den private Hygieine, der alt i længere Tid har gjort velfortjent Krav paa Undervisning.

Alle Facultetets Medlemmer vare enige i Forslagets 1ste Punkt, hvorimod 2 af Medlemmerne, Stein og Saxtorph, yttrede en afvigende Anskuelse om de to andre Punkter.

Prof. Stein tiltraadte de tvende første Indstillingspunkter, men kunde ikke dele den Opfattelse, der laa til Grund for det 3die Indstillingspunkt, som gik ud paa en Combination af Statslægevidenskaben med Hygieinen, som Gjenstand for en egen Docentvirksomhed i det lægevidenskabelige Facultet. Den saakaldte Statslægevidenskab eller forensiske Medicin kunde han ikke betragte som et selvstændigt Videnskabsfag, men derimod som en Anvendelse af Lægevidenskabens forskjellige Discipliner til Lægestjøn i forekommende Rets spørgsmål. Det forekom ham nu klart, at den, der i Skikkelse af Universitetslærer skulde være en værdig Repræsentant for den forensiske Medicin, tillige maatte være det for samtlige Lægevidenskabens Discipliner; men en saadan Fordring kunde ikke stilles til en enkelt Mand, men kun til et Samfund, der ved sin Sammensmeltning virkelig repræsenterede Lægevidenskabens forskjellige Fag og saaledes kunde være en gyldig Autoritet i legale spørgsmål. En saadan Repræsentation kunde nu findes i det samlede lægevidenskabelige Facultet, i det Kongelige mediciniske Selskab, eller maaskee endnu bedre i det Kongelige Sundhedsscollegium, som allerede benyttedes af Staten som høieste Instans i alle vigtigere legale spørgsmål, til hvis Besvarelse udtræves Lægestjøn. Det syntes ham, at Universitetet havde gjort nok for de Studerende med Hensyn til den forensiske Medicin ved at give dem Leilighed til at erhverve grundige Kundskaber i Lægevidenskabens samtlige Discipliner, saa at Benyttelsen af disse under forekommende Rets spørgsmål kunde overlades til Vedkommendes egen Tænksomhed, efter et Selvstudium i denne Retning. Men vilde man ogsaa i denne Henseende gjøre noget mere end at henvise til en god Haandbog, da maatte Tanken naturligst henledes paa Stadslægen, der er Medlem af Sundhedsscollegiet og ex officio udfører alle legale Obductioner og Undersøgelser, og det turde ikke betvivles, at de mediciniske Candidater netop ad denne Vej vilde finde den bedste Leilighed til at blive fortrolige med den passende Form for et retsligt Skjøn og tillige erholde den nødvendige Øvelse i legale Obductioner og tilhørende kemiske Analyser og andre Undersøgelser. Hvad den anden Gjenstand for den paatænkte Docents Virksomhed, Hygieinen, angik, da anerkjendte Prof. Stein villig dens store Betydning for Staten og Samfundsforholdene; men ogsaa den havde allerede sin Repræsentation i det Kongelige Sundhedsscollegium og den trængte formentlig mere til en kraftig Administration, end til en egen Docent.

Foraaavdi man vilde imødegaae disse Bemærkninger ved maaskee at henvise til andre Landes Exempel, hvor den forensiske Medicin kunde have særegne Docenter, maatte Prof. Stein hertil blot bemærke, at hvad der passer i et større Land med rige Midler, ikke altid var at anbefale i et mindre. Og saalange der endnu ikke fandtes egne Docenter i det lægevidenskabelige Facultet for flere vigtige Discipliner, saasom Hudpathologien og Syphilis, maatte en saadan alene for Medicina forensis og Hygieinen ansees som en Luxusartikel.



Profesfor Saxtorph bemærkede, at, naar han underskrev de foregaaende Bemærkninger af Prof. Stein, var dermed ikke udtrykt det Onse, at den vacante Post aldeles ikke skulde besættes. Det var heller ikke hans Mening, at den legale Medicin aldeles skulde udslettes af de Læregjenstande, som høre til det medicinske Facultet. Men den Forandring, der ved Postens nye Besættelse burde søges tilveiebragt, var vistnok den af alle Parter ønskede Adskillelse imellem de pharmaceutiske og medicinske Studerendes Undervisning.

Derimod kunde Profesfor Saxtorph aldeles ikke gaae ind paa det Hensigtsmæssige i, at for de medicinske Studerende Kundskaben i Pharmacologi dels henlægges til et andet Facultet, dels indbefattes under den medicinske Clinic. Ivertimed troede han, at denne Deling vilde være til Skade for de vordende Læger. Naar de nemlig i de første Studereaar modtog Undervisning i Pharmacognosi og examineredes deri ved Forberedelsesexamen paa samme Tid som i de andre Videnskaber, Zoologi, Botanik o. s. v., da vilde de Kundskaber, som de havde opnaaet, for en stor Del henlægges i den øvrige Studeretid og tildels være forglemte, naar de ved Cliniken skulde lære at anvende Lægemidler, medens de derimod, ved af en medicinsk Docent i Pharmacologi at modtage Undervisning samtidig i Medicamenternes Natur, Virkning og Anvendelse, vilde faae et samlet og klarere Billede af denne Videnskab. Et andet Punkt var heller ikke at overse ved Flertallets Forslag, nemlig at den kliniske Docent maaskee kunde høre til de Læger, der ikke ville prøve at helbrede Sygdommen ved Medicamenter, hos hvem altsaa de Studerende ikke kunde lære Anvendelsen af Medicamenter.

Profesfor Saxtorph kunde derfor ikke skjønne rettere end, at den daværende Ordning af Fagene (med den omtalte Adskillelse af de pharmaceutiske Studerendes Undervisning) var heldigere end den af Flertallet foreslaaede, og formente, at den tilkommende Docent maatte ansættes ligesom tidligere i „Pharmacologi“ og legal Medicin. Han vilde altsaa komme til at foredrage Læren om Medicamenterne, betragtede fra Lægens Standpunkt, deres Egenheder, deres Indvirkning paa den syge og sunde Organisme, deres Anvendelse, Combination o. s. v., dernæst Læren om Gifterne, der jo for største Delen tillige ere Medicamenter, og endelig som noget mere Underordnet give de Studerende Oplysninger om, hvilke Spørgsmaal Lægen hyppigst kaldes til at besvare i juridiske Tilfælde, samt hvorledes saadanne Besvarelser skulde affattes. At ansætte en særegen Docent alene i medicina forensis og Hygieinen antog han med Prof. Stein for at være altfor ødselt.

Mod det saaledes afgivne Separatvotum bemærkede Flertallet af Facultetet: Den forensiske Medicin maa opfattes som Læren om alle de særegne Lægens- og Sindstilstande hos Mennesket, der have særlig Betydning for Retsforholdene i Staten, om disse Tilstandes Erkjendelse i de concrete Tilfælde og om Maaden til i Overensstemmelse med de bestaaende Love at tydeliggjøre dem for Dommerens juridiske Betragtning. Om nu end flere af disse Tilstande fra andre Synspunkter tildels kunne siges at doceres i de andre medicinske Discipliner, saa gjælder dog dette ingenlunde om de fleste og mindst om de for Undersøgelsen vanskeligste af dem, saasom: de forskellige Dødsmaader, Læren om Gifterne, Drab, Foster- og Barnemord, Tilregnelighed, Lungeprøven og de øvrige Undersøgelser i Henseende til et Barns Liv efter Fødslen, Tegnene paa Døden og Tiden naar denne maa antages at være indtraadt o. s. v.



Det er netop den forensiske Medicins Opgave under Tiet at samle Alt, hvad der er nødvendigt til Lægeffjøn, hvilket er saameget vigtigere, som det retslige Synspunkt aldrig tages i Betragtning i de andre Discipliner og disse Hensyn heller ikke paaligge de forskjellige Docenter. Ogsaa Criminallovgivningens Aand maa medicina forensis søge at opfatte, og paaagte de almindelige Retsgrundsatningers rette Tagtagelse ved Lørbestemmelser om Menneskets naturlige physiske Forhold. Medicina forensis har derfor ikke blot et stort og betydningsfuldt og selvstændigt videnskabeligt Omraade, men dertil en gammel og meget rig Literatur, og ved Chemiens og Mikroskopiens overordentlige Fremffridt i de senere Decennier har den rundet en Tilvæxt i Undersøgelseretninger og Undersøgelsesmomenter, der ere blevne af største Vigtighed for Resultaternes Bevisgylldighed.

Forelæsninger over medicina forensis med tilhørende Øvelser, saavel skriftlige som analytisk-chemiske og forensisk-anatomiske, maatte derfor ansees for uundværlige ved en Læreanstalt, hvor Embedslægerne og navnlig Physici o: de overordnede Retslæger skulde have deres Dannelse, og ved alle velordnede medicinske Faculteter er den derfor ogsaa blevet anvist et særegt Lærefag. Henvisning til Sundhedscollegiet eller Stadslægen maatte blive uden al Betydning for Spørgsmaalet om Undervisningens Lærv.

Med Hensyn til Hygieinen, hvis store Betydning for Staten og Samfundsforholdene selv i Separatvotummet blev indrømmet, bemærkedes sluttelig, at den kun forsaavidt kunde siges at have en Repræsentation i Sundhedscollegiet og Stadslægen, som disse skulde vaage over og sørge for dens Udførelse, men med Undervisningen deri havde de Intet at gjøre.

Efter Consistoriums Begjæring afgav det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet sin Erklæring om det lægevidenskabelige Facultets Forslag. Apothekerforeningens og den pharmaceutiske Forenings Bestræbelser forekom det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet at gaae, om end maaskee ubevidst, ud paa at danne et særegt pharmaceutisk Institut ved Kjøbenhavns Universitet. Men disse Bestræbelser havde sikkert deres Rod i en Misfjendelse af en velordnet videnskabelig Undervisnings Væsen og Character. Hvis man vilde følge Andragernes Opfattelse, saa skulde Pharmaceuterne ikke kunne lære Botanik med andre Studerende eller Pharmacognosi med Medicinerne, men maatte behøve deres egen Botanik og deres egen Pharmacognosi, som tilmed maatte foredrages af en Pharmaceut, og ligeledes maatte de have deres egen pharmaceutisk-analytiske Chemi. Ved saadanne Forandringer skulde den pharmaceutiske Undervisning, som nu ikke tilfredsstillede Apothekerforeningens Fordringer, komme til at give bedre Resultater. Facultetet maatte først i Almindelighed erklære sig imod en saadan Retning, hvorefter enhver Undervisning ved Forelæsning og Øvelser skulde nøiagtig tilklippes indtil den hderste Detail efter Tilhørernes særlige Behov, hvorved Intet vilde blive overladt til Selvstudium, Intet anspore til selvstændig videnskabelig Virksomhed. Der udtalte sig i disse Bestræbelser en vis Frygt for, at den Studerende skal lære det Allermindste ud over det, som fra et vist begrændset Standpunkt maatte findes absolut nødvendigt for ham. Facultetet kunde ikke dele en saadan Frygt, men maatte langt snarere vende Forholdet om og udtale sin Frygt for, at der med en saa vidt gaaende Specialisering af Undervisningen vilde forbinde sig væsentlige Tab; thi den Pharmaceut, der ikke vilde forstaae selvstændig at støtte sig til det almenviden-



skabelige Grundlag for sin Viden, vilde let staae hjælpeløs ligeoverfor alle Dvæ-  
 stioner af en mere almindelig Natur end de, der foreligge i hans Collegiehefter.  
 Naar derimod f. Ex. en Pharmaceut havde ordentlig studeret og indøvet den ana-  
 lytiske Chemi (baade den uorganiske og den organiske), saa syntes det ikke nødvendigt  
 at give ham en speciel pharmaceutisk analytisk Chemi; han kunde let selv sætte sig  
 ind i det Giendommelige ved denne Afdeling og tilegne sig, hvad den almindelige  
 Fremstilling af den analytiske Chemi maatte lade staae uberørt i den Henseende.  
 Der syntes derfor heller ikke at være nogen Nødvendighed af to Rækker phar-  
 macologiske Forelæsninger, en for Medicinere og en for Pharmaceuter; naar Fore-  
 læsningen kun var god, ledende og vækkende, saa var der ingen Ulykke i, at den  
 vordende Apotheker lærer Noget om Medicamenternes Virkning og at den vordende  
 Læge bliver bedre bekendt med Medicamenternes Kjendtegn og øvrige kemiske  
 Egenskaber. Men for Universitetet vilde en saadan Firdeling af Vidensskaben blive  
 aldeles uoverkommelig i økonomisk Henseende, og de Studerende vilde kun blive syste-  
 matisk oplærte i Ensidighed. Ved Siden af disse Bemærkninger om Sagen i dens  
 Almindelighed maatte Facultetet endnu kun henlede Opmærksomheden paa, hvad der  
 syntes at fremgaae af Klagerne, at det mindre helbige Resultat af Pharmaceuternes  
 Studium for Tiden vistnok snarest maatte søges i deres ringe Forudsatser og i  
 den korte Tid, hvori de vilde have deres Studier fuldendte, en Regel, hvorfra der  
 forresten gaves hæderlige Undtagelser.

Om den særligt foreliggende Sag angaaende den nye Docentpost mente, som  
 ovenfor berørt, Flertallet i det lægevidenskabelige Facultet, at Lægernes og Phar-  
 maceuternes Undervisning i Pharmacognosi burde adskilles, og ønskede derfor  
 Docentposten i Pharmacologi delt, saaledes at Pharmacodynamiken blev henlagt  
 under Lærerfaget i den medicinske Klinik, medens Pharmacognosien skulde foredrages  
 af en særskilt Docent under det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet. Derimod  
 vilde et Mindretal i det lægevidenskabelige Facultet (Profesor Sartorph), at denne  
 Adskillelse i Undervisningen i Pharmacognosi vel burde finde Sted, men at denne  
 for Lægerne ikke burde stilles fra Pharmacodynamiken. Det hele lægevidenskabelige  
 Facultet var saaledes enigt i, at der over Pharmacognosien burde holdes to  
 Rækker Forelæsninger, for Læger og for Pharmaceuter. Uagtet nu  
 det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet ikke ansaa dette for aldeles nødvendigt,  
 kunde det dog paa den anden Side ikke finde nogen Betænkelighed ved at tiltræde dette  
 af hele det lægevidenskabelige Facultet fremsatte Forslag, men det maatte fastholde, at  
 dertil var det simpleste Middel, at Docenten i Pharmacologi (som aabenbart  
 i intet Tilfælde kunde nøies med „en Læges almindelige Fordannelse“) forplig-  
 tedes til at holde de to Rækker Forelæsninger, den ene for Læger  
 over den samlede Pharmacologi, den anden for Pharmaceuter over  
 Pharmacognosi alene. Ansattes derimod en Pharmaceut uden medicinsk Examen  
 i det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet som Lærer i Pharmacognosi for Me-  
 dicinere, saa vilde disse rimeligvis snart fremsætte stærke og velbegrundede Klager  
 over, at en Docent, som ikke selv var Læge, skulde bestemme Pharmacognosiens  
 væsentlige Omraade for de vordende Læger. Og til samme Tid vilde det neppe  
 heller mangle paa Klager over, at den pharmacodynamiske Undervisning var hen-  
 lagt ikke til een, men til flere Docenter i Klinik.

Angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt den daværende Forbindelse imellem



Pharmacologi og medicina forensis burde vedblive, maatte Facultetet tiltræde Mindretallets Erklæring. Som det lægevidenskabelige Facultets Flertal udtrykkelig havde udtalt i sin Betænkning, behøvedes der til at holde Foredrag og lede Øvelser i medicina forensis grundigt Kendskab til de Fremstridt, man har gjort baade i den analytiske Chemi og i Mikroskopets Anvendelse. Men da netop Pharmacognosiens Studium gjorde Fordring paa den samme Kundskab, saa syntes den daværende Forening af disse Fag at burde vedligeholdes.

Under denne Forudsætning maatte det lægevidenskabelige Facultets Udtalelse om, at „Pharmacien i de sidste 30—40 Aar har taget et saa stort Opsving i videnskabelig Henseende, at den nu med fuld Ret har Krav paa en særegen Repræsentant baade i theoretisk og i practisk Henseende“, vistnok kun give Anledning til det Spørgsmaal, om der ved Universitetet bør holdes flere eller mere specielle Forelæsninger over enkelte Dele af Chemien end nu og om ikke dertil en ny Docent i dette Fag var nødvendig. Facultetet maatte i denne Henseende erklære, at det var aldeles uoverkommeligt for en enkelt Universitetslærer i Chemi, som tillige er Bestyrer af et stort og stærkt benyttet Laboratorium, ved Siden af Laboratorieøvelserne og de regelmæssige Forelæsninger over uorganisk og organisk Chemi for Læger, som begynde hvert Efteraar og fortsættes igjennem begge Halvaar, at tilfredsstille de forskjellige Fordringer om specielle Forelæsninger og særegne Undersøgelser, f. Ex. i physiologisk-chemisk Retning, som Chemiens raske Fremstridt og udbredte practiske Anvendelse efterhaanden fremkalde. Der syntes saaledes at være god Grund til at benytte den ved Universitetets Normalbudget antagne Bestemmelse, at der kan ansættes Lectorer i Botanik, Chemi, Mineralogi Physik og Zoologi foruden de normerede Profesorer.

Efter det saaledes Udviklede maatte det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet erklære sig for:

1) at den ledige Docentpost i Pharmacologi besattes som tidligere, kun med den Bestemmelse, at vedkommende Docent forpligtedes til at holde særskilte Forelæsninger over Pharmacognosi for Pharmaceuterne;

2) at der ansattes en Lector i Chemi med Forpligtelse til at holde Forelæsninger over Læren om Præparationer af de i Apothekerne benyttede Stoffer (pharmaceutisk Chemi) og Zoochemi samt iøvrigt læse over almindelig Chemi og deltage i de forskjellige Examina, naar det behøves.

Som Sagen saaledes forelaa, opfordrede Consistorium de tvende Faculteter til enten in pleno eller ved Delegerede at conferere om de fra de forskjellige Sider fremkomne Forslag. Denne Forhandling fandt Sted i et Udvalg af 3 Medlemmer fra hvert Facultet (Stein, Levh og Bunzen, Forchhammer, Scharling og Steen).

Alle dette Udvalgs Medlemmer vare enige om, at der kunde være Anledning til at foretage en Adskillelse af Medicinernes og Pharmaceuternes Undervisning i Pharmacologi, baade paa Grund af det noget forskjellige Omfang, hvori Faget burde doceres for disse to Klasser af Studerende, og paa Grund af disses forskjellige Standpunkt. Udvalget indstillede derfor, at der foranstattedes særskilte Forelæsninger over Pharmacologi afholdte for Medicinere og for Pharmaceuter.

Ligeledes kom hele Udvalget til det Resultat at burde indstille, at der ikke



oprettedes noget Professorat i Pharmacognosi i det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet.

Med Hensyn til denne Indstillings Begrundelse delte Udvalget sig i to Dele. Forchhammer, Scharling og Steen antog ikke, at Pharmacognosien har den almenvidenskabelige Character, som ubestridelig tilkommer de andre Naturvidenskabers Grene, der ligge under det Facultet, hvortil de hørte, idet dens Formaal var ganske specielt at anvende disse Videnskabers Lærdomme til Løsningen af en bestemt practisk Opgave. Physiken, Chemien, Botaniken og flere danne de Grundvidenskaber, hvorpaa mere eller mindre støtte sig alle de Videnskaber, som behøve Kundskab til Naturen, ja de ere endog uundværlige for saa godt som al technisk Virksomhed, af indgribende Indflydelse paa mangfoldige Livets Forhold. Pharmacognosien derimod er blot en ganske speciel technisk Anvendelse af disse Grundvidenskaber, den arbejder alene i Medicinens og Pharmaciens Tjeneste og griber saaledes kun ind i en ganske enkelt Side af den menneskelige Virksomhed. Konsekvensen af Pharmacognosiens Optagelse i det naturvidenskabelige Facultet kunde let blive, at der under samme ogsaa burde ansættes Lærere i den techniske Chemies enkelte Afsnit, i Vandbygningsfaget, i technisk Mechanik m. m., hvilke alle vare henlagte til vedkommende techniske Skoler som Vi- eller Hovedfag. Paa samme Maade burde Pharmacognosien, der ganske har Characteren af et Bisag til Medicinen, forblive under det lægevidenskabelige Facultet, i Overensstemmelse med den Ordning, som iøvrigt finder Sted ved Universitetet og vel de allerfleste Universiteter, ligesom f. Ex. Tilfældet er med Undervisningen i komparativ Anatomi og medicina forensis, ligesom endvidere Undervisningen i patristisk Latin og det nye Testaments Græsk ligger under det theologiske Facultet og ikke under det filosofiske. Dertil kom, at disse Medlemmer af Udvalget ikke ganske kunde tilegne sig den Opfattelse af Pharmacodynamikens og Pharmacognosiens indbyrdes Stilling, hvorefter Docenten i det sidste Fag skulde kunne ganske undvære lægevidenskabelig Fordannelse og dog bestemme dette Fags meget væsentlige Omraade og Betydning i Lægernes Uddannelse, ja de heldede endog saa stærkt til den modsatte Side, at de trods den dybere Indsigt, som det lægevidenskabelige Facultets Flertal maatte have heri, dog ikke havde kunnet indsee det Usskelige i, at Pharmacognosien og Pharmacodynamiken henlagdes under forskellige Lærestole. Men da dette Spørgsmaal nærmest angik Ordningen af den lægevidenskabelige Undervisning, saa berørte de ikke dette for at modarbejde Bestræbelserne for at fremkalde en saadan Adskillelse, men nævnte det ene og alene som Motiv for dem til at fraraade Oprettelsen af en særegen Docentpost i Pharmacognosi under det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet, hvortil efter Alles Mening Pharmacodynamiken i intet Tilfælde kunde komme til at høre.

De medicinske Medlemmer af Udvalget saae sig foranledigede til at opgive den Tanke, at en Docentpost i Pharmaci kunde optages i det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet, i Henhold til det reiste Princip, hvorefter kun Hovedfagene med almenvidenskabelig Character og ikke de specielle techniske Anvendelser af disse kunde anses berettigede til at repræsenteres i denne Afdeling af Universitetet. Derimod troede disse Medlemmer af Udvalget ikke at kunne mislikende Berettigelsen af Pharmaceuternes Krav paa en tilsvarende Undervisning i begge de nævnte Retninger, og i denne Henseende maatte de vedblivende betragte Forbindelsen af Pharmacognosi og Pharmacochemi som den heldigste Combination, naar den kun kunde finde sin Plads ved en af de offentlige Læreanstalter. I modsat Fald maatte



vel Undervisningen i Pharmacognosi som før blive henvist til det medicinske Facultet, og dette maatte herefter tage under fornøjet Overveielse, hvorledes dette Fag kunde erholde sin Docent i Forening med de medicinske Studerende og dog med separate Cursus, efter en passende Organisationsplan. Med Hensyn til det sidste Fag, Pharmacochemi, vilde Spørgsmaalet vel indtil videre staae aabent, og ved hyderligere Udvikling af den kemiske Undervisning, om ikke ved Universitetet, saa mulig ved den polytechniske Skole, vilde dette Krav maaskee senere skee Jyldest i en til Forordningerne passende Udstrækning.

Consistorium maatte i det Hele slutte sig til hvad der var yttret af det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet og Professor Saxtorph i det lægevidenskabelige Facultet, og være enig i, at Pharmacognosien ikke har den almenvidenskabelige Character, der ubestridelig tilkommer de andre Naturvidenskabers Grene, som have Lærestole ved det forsynærnte Facultet, og at Consequenten af Pharmacognosiens Optagelse som særligt Lærefag i samme vilde føre til at oprette Lærestole for flere andre specielle tekniske Anvendelser af de almindelige Naturvidenskaber. Ligeledes syntes det Consistorium at maatte billiges, at Pharmacognosien, der ganske har Character af et Bisag til Lægevidensskaben, forbliver under det lægevidenskabelige Facultet, hverhøst det ogsaa forekom Consistorium at være mindre naturligt at adskille Undervisningen i Pharmacognosi og Pharmacodynamik. Jo mere det overhovedet erkjendtes, at der er en inderlig Forbindelse mellem Medicinen og Naturvidenskabene, og at Lægevidensskaben netop trænger til en Udvidelse af de naturvidenskabelige Apparater i sit specielle Diemed, desto mindre stemmede det med Forholdets Natur at fjerne Pharmacognosien fra Facultetet. Hvad Prof. Steins Forslag angik om at henlægge Undervisningen i medicina forensis til Stadselægen, da kunde Consistorium ikke tilraade dette; efter den Forbindelse der var opløst at være mellem dette Fag og Lægevidenskabens forstjellige Grene, og da medicina forensis ikke mindre end Pharmacognosien gjorde Fordring paa Kjendskab til Læren om Gifterne, den analytiske Chemi og Mikroskopets Anvendelse, syntes der at være god Grund til at bevare den nuværende Forbindelse mellem Pharmacologien og medicina forensis.

I Henshold til Ovenstaaende kunde Consistorium altsaa ikke tiltræde det fra Flertallet i det medicinske Facultet fremkomne Forslag, men indstillede, at der ved det lægevidenskabelige Facultet fremdeles maatte vedblive at være en Lærestol for Pharmacologi og medicina forensis i Forening, og at det blev paalagt den, som beskikkedes til denne Post, at holde særlige Forelæsninger over Pharmacognosien for de medicinske Studerende og Pharmaceuterne.

Efter at have modtaget disse Erklæringer tilkjendegav Ministeriet under 11te August 1863 det lægevidenskabelige Facultet, at det ansaaes for rigtigst, at der, ligesom hidtil, ved Facultetet blev ansat en Professor til at docere saavel Pharmacologi som medicina forensis, dog med Forpligtelse for ham til at holde særskilte Forelæsninger for de medicinske og pharmaceutiske Studerende, og begjærede sig tillige Facultetets Ytringer om Postens Besættelse. I Gjensvar herpaa foreslog Facultetet under 21de October næstefter en midlertidig Ordning af Undervisningen i de Etatsraad Otto tidligere underlagte Lærefag i Pharmacologi og Retslægevidenskab, som gif ud paa, at der istedenfor den ene, begge Fagene omfattende, Professorpost maatte oprettes to ekstraordinære Docentposter, den ene for Pharmacologi og den anden for Retslægevidenskab.



og Hygieinen. Derhos paapegede Facultetet Bigtigheden af, at der ved den theoretiske Undervisning i medicina forensis blev knyttet Leilighed til practisk Uddannelse i denne Retning, i hvilket Diemed Facultetet androg paa, at der ved indtrædende Vacance i Stadsphysikatet i Kjøbenhavn maatte blive tilveiebragt en Combination af dette Embede med den sidstnævnte Docentpost. Endelig udtalte Facultetet sig for Hensigtsmæssigheden af at søge den ledige Docentpost besat ved Concurrence.

Ministeriet nedlagde i Henhold til dette Forslag allerunderdanigst Førestilling om Udnævnelse af en extraordinær Docent i Pharmacologi, hvortil Dr. med. Theodor Sophus Warneke ved allerhøieste Resolution af 12te Decbr. 1863 blev beffikket, saaledes at han i denne Egenkab indtraadte som Medlem af det lægevidenskabelige Facultet og forpligtedes til at examinere ved de vedkommende Examina.

De yderligere Forhandlinger om Oprettelsen af den extraordinære Docentpost i Retslægevidenskab og Hygieinen høre til „Meddelelserne“ for den næste Aarrække.

Det philosophiske Facultet har erholdt sit Lærerpersonale forøget ved følgende Ansættelser:

Dr. phil. Hans Brøchner blev ved allerhøieste Resolution af 3die Februar 1857 beffikket til extraordinær Docent i Philosophi ved Universitetet med en Lønning af 600 Rd., at udrede af Reservesfondens disponible Renter.

Adjunct ved Roeskilde Cathedralsskole Caspar Wilhelm Smith blev ved allerhøieste Resolution af 31te October 1859 allernaadigst beffikket til extraordinær Docent i Slavisk Sprog og Literatur med samme Lønning, som ifølge Lønningslov af 12te Januar 1858 § 4 er bestemt for de normerede Docenter i de levende Sprog, forudsat at denne bevilgedes ved den næste Finantslov.

Dr. phil. Kristen Jensen Lyngby og Premierlieutenant Cand. mag. Svend Hersleb Grundtvig bleve, efter afholdt Concurrence (hvorom nærmere nedenfor), ved allerhøieste Resolution af 14de Juli 1863 beffiktede til extraordinære Docenter i nordisk Philologi med en aarlig Lønning af henholdsvis 1000 Rd. og 800 Rd. af Universitetets Budgetsconto til videnskabelige Formaaals Fremme.

Med Hensyn til Forelæsningers Afholdelse ved Facultetet er der i Aarene 1859 og 1863 truffet Foranstaltning til en Doublering af Forelæsningerne til den ifølge Bekjendtgørelse af 7de Septbr. 1850 anordnede almindelige philosophiske Prøve. Disse Forelæsninger havde hidtil været delte imellem og udelukkende holdte af de to normerede Professore i Philosophien, Conferentsraad Sibbern og N. Nielsen. Da der imidlertid foruden disse Professore siden Aaret 1857 havde, som ovenfor anført, været ansat en extraordinær Docent i Philosophi, Professor Dr. phil. Brøchner, forekom det Ministeriet, ikke mindre af Hensyn til at bringe denne Decent i nærmere Berøring med de Studerende og at gjøre ham hans Kald mere tilfredsstillende, end for overhovedet at aabne de Studerende et friere Valg af Forelæsninger, at der var Tøie til at lade ham i ethvert Forelæsningscurfus jævnsides



og samtidig med de 2de Professorens philosophiæ holde en af Forelæsningerne over de befalede Discipliner ved hin Examen, saaledes at han da i den Disciplin, som han havde foredraget, kom til at anstille Overhøringen ved Examen af de Studerende, der havde valgt at høre ham. Den saaledes paatænkte Ordning forlangte Ministeriet, ved Skrivelse af 22de August 1859 til Consistorium, taget under Overveielse af Conferentsraad Sibbern og Prof. N. Nielsen i Forening, hvornæst Ministeriet begjærede sig Resultatet af denne meddelt, ledsaget saavel af det philosophiske Facultets som Consistoriums Yttringer.

Saavel de tre Docenter i Philosophien som det philosophiske Facultet vare enige i at tiltræde Ministeriets Forslag om at lade Professor Brøchner i ethvert Forelæsningskursus jævnsides og samtidig med de 2de ordinære Professorer i Philosophien holde een af Forelæsningerne over de til den almindelige philosophiske Prøve anordnede Discipliner, saaledes at han i den af ham foredragne Disciplin anstillede Overhøringen af de Studerende, som havde valgt at høre hans Forelæsninger. Derimod viste der sig en Meningsforskjel med Hensyn til den Maade, hvorpaa denne Foranstaltning antoges at burde sættes i Værk. Medens Conferentsraad Sibbern androg paa, at det maatte bestemmes, at Professor Brøchner indtil videre eller for det Første i 3 paa hinanden følgende Aar foredrog den propædæutiske Indledning til Philosophien, ønskede Professorerne Nielsen og Brøchner Ministeriets Forslag fastholdt i den Form, at Professor Brøchner begyndte med den philosophiske Propædæutik og derefter enten hvert andet Aar foredrog denne Videnskab og hvert andet et af de to andre Fag (Logik eller Psychologi), eller i en treaarig Cyclus gennemgik alle 3 Fag i en bestemt Orden. Consistorium maatte med det philosophiske Facultet være enigt i at fraraade det af Conferentsraad Sibbern gjorte Forslag. Det af Ministeriet tilsigtede Diemed, „at aabne de Studerende et friere Valg af Forelæsninger“ vilde, naar Forholdet ordnedes efter Conferentsraad Sibberns Forslag, lide en ikke uvæsentlig Indskrænkning. Af de af Professorerne Nielsen og Brøchner foreslaaede Alternativer for Gennemførelsen af Ministeriets Forslag erklærede det philosophiske Facultet sig for det første, at Professor Brøchner begyndte med philosophisk Propædæutik og derefter hvert andet Aar læste over denne Videnskab, hvert andet over et af de 2 andre Fag (Logik eller Psychologi). Consistorium bemærkede i den Anledning, at, skjøndt man i Principet vilde ansee det for rigtigst at overlade til de philosophiske Docenter selv at komme overens om, hvilken Forelæsning der i det enkelte Forelæsningskursus skulde foredrages af Professor Brøchner, maatte Consistorium dog under den Meningsforskjel, som havde vilst sig at finde Sted med Hensyn til dette Punkt mellem Conferentsraad Sibbern paa den ene Side og de 2 andre Professorer paa den anden Side, ansee det for hensigtsmæssigst, at der idetmindste indtil videre blev givet en indenfor visse Grændser regulerende Bestemmelse i saa Henseende, i Særdeleshed da en saadan ogsaa fra Professorerne Nielsens og Brøchners Side var bragt i Forslag. Imidlertid skulde Consistorium dog for at udelukke enhver Anledning til Misforstaaelse af Foranstaltningens Character og Diemed fraraade, at det udtrykkeligt bestemtes, at Professor Brøchner vilde have at begynde med den philosophiske Propædæutik. Consistorium indstillede derfor, at det maatte overdrages Professor Brøchner i ethvert Forelæsningskursus jævnsides og samtidig med de to ordinære philosophiske Professorer at holde een af Forelæsningerne over de befalede Discipliner ved den philosophiske Prøve, saaledes at



han efter eget Valg det ene Aar læste over den philosophiske Propædæntik, det andet over et af de to andre Fag (Logik eller Psychologi) samt at anstille Overhøringen ved Examen af de Studerende, som havde valgt at høre ham.

I Forbindelse hermed udtalte Consistorium sig om tre andre, Sagen vedrørende Punkter, hvortil Facultetets Erklæring gav Anledning.

Conferentsraad Sibbern havde ønsket det udtalt som noget, der forstod sig af sig selv, at det ogsaa stod de to ordinære Professorer i Philosophien frit for ved Siden af hinanden at holde Forelæsninger til Examen i de samme Videnskaber og med samme Virkning, som bestemtes med Hensyn til Professor Bröchner. Facultetet antog, at det alt ifølge Bekjendtgørelse af 7de Septbr. 1850 om den philosophiske Prøve staaer de ordinære Professorer frit for at gjøre dette eller at vexle i deres Forelæsninger til denne Prøve, naar der blot sørges for, at Forelæsningscyklen hvert Aar fuldstændig udfyldes ved deres eller den tredie Docents Forelæsninger. I denne Anledning bemærkede Consistorium, at, medens selvfølgelig de 2 ordinære Professorer ere berettigede til ved Siden af hinanden at læse over det samme Fag eller at vexle i deres Forelæsninger til denne Prøve, naar ifkun Forelæsningscyklen udfyldes (hvorum nedenfor), er der ikke ved Bekjendtgørelsen af 7de Septbr. 1850 tillagt den enkelte Professor nogen Berettigelse eller paalagt ham nogen Forpligtelse til at overhøre de Studerende, som have valgt at høre hans Forelæsninger over det paagældende Fag, hvorimod Bestemmelsen i Bekjendtgørelsens § 4 in initio gaar ud paa, at de to ordinære Professorer efter Overenskomst skulle fordele Examinationen til den philosophiske Prøve imellem sig, hvilken Bestemmelse der formentlig ikke vilde være nogen Grund til at forandre.

Forsaaavidt det derhos i Facultetets Erklæring hed, at den ovennævnte Frihed for de ordinære Professorer er betinget af, at der sørges for, at Forelæsningscyklen hvert Aar fuldstændig udfyldes enten ved deres eller den tredie Docents Forelæsninger, og det heri syntes forudsat, at, naar den af Ministeriet paatænkte Foranstaltning var vedtagen, vilde en Forelæsning af Professor Bröchner over et af de til den philosophiske Prøve anordnede Fag med Hensyn til Udfyldningen af den befalede Forelæsningscyklus kunne træde istedenfor en Forelæsning over samme Fag af en af de ordinære Professorer, forekom det Consistorium indlysende, at en saadan Forudsætning favnede tilstrækkelig Gjæmme i den i det Foregaaende omhandlede Foranstaltning, der kun angik en Doublering ved Professor Bröchner af en af de philosophiske Forelæsninger i hvert Forelæsningskursus.

Med Hensyn endelig til Muligheden af, at, naar en af de philosophiske Docenter besluttede sig til at foredrage alle 3 til den philosophiske Prøve anordnede Discipliner, de Studerende kunde vælge ifkun at høre denne Docents Forelæsninger og at lade sig examinere af ham alene ved den philosophiske Prøve, havde Facultetet yttret, at det vistnok vilde være i Strid med Bekjendtgørelsen af 7de Septbr. 1850, om den philosophiske Prøve skulde kunne afsluttes hos en enkelt Docent i samtlige Fag, idet Bekjendtgørelsen forudsætter, at begge Professorer eller mindst 2 Examinatorer deltage i Prøven. Consistorium kunde imidlertid ikke skjønne, at de i Bekjendtgørelse af 7de Septbr. 1850 brugte Udtryk skulde være til Hinder for, at een Docent examinerer i samtlige Fag til den philosophiske Prøve. Det hedder i Bekjendtgørelsens § 4 in initio, at Professorerne indbyrdes fordele Examinationen til den philosophiske Prøve imellem sig, og ligesom en saadan Fordeling, som hidtil havde været Tilfældet, kunde ske efter de Fag, som vedkommende



Examinator har foredraget, saaledes vilde Professorerne, hvis de iøvrigt fandt det tilraadeligt, i Overensstemmelse med Bekjendtgjørelsen kunne vedtage, at hver af dem examinerede et vist Antal af de Studerende i samtlige Fag. Et andet Spørgsmaal var det, om det i og for sig kunde ansees for rigtigt eller hensigtsmæssigt, at den philosophiske Prøve afsløvedes hos en enkelt Docent i alle Discipliner, og om der ikke kunde være Anledning til at forhindre noget saadant ved en udtrykkelig Bestemmelse. Da de to ordinære Professorer i Philosophien imidlertid, i Henhold til de anførte Ord i Bekjendtgjørelsen af 7de Septbr. 1850 § 4, ved Examinationens Fordeling for deres eget Vedkommende vilde kunne forhindre et slikt Resultat, hvis de ansaae det for tilraadeligt, vilde en udtrykkelig Bestemmelse alene være nødvendig med Hensyn til Professor Brøchner. Men der var dog saa liden Sandsynlighed for, at de Studerende vilde opsætte at underkaste sig den philosophiske Prøve, indtil de havde haft Leilighed til at høre Professor Brøchners Forelæsninger over samtlige Discipliner, at der allerede af den Grund ikke syntes at være nogen Anledning til at træffe en særegen Bestemmelse i den omhandlede Henseende.

I Skrivelse af 14de Marts 1860 erklærede Ministeriet sig enig med Consistorium og bifaldt, at Forholdet indtil videre og saalænge Erfaringen ikke viste det ønskeligt at lade Professor Brøchner en større Frihed i Valget af Forelæsningerne i de enkelte Cursus, maatte ordnes saaledes, at det overdrages den extraordinære Docent i Philosophien, Professor Brøchner at holde en af Forelæsningerne over de befalede Discipliner ved den ved Bekjendtgjørelsen af 7de Septbr. 1850 anordnede almindelige philosophiske Prøve, saaledes at han, efter eget Valg, det ene Aar læser over den philosophiske Propædæntik, det andet over et af de to andre Fag (Psychologi eller Logik), samt at anstille Overhøringen ved Examen af de Studerende, som have valgt at høre hans Forelæsninger, og saaledes at Foranstaltningen traadte i Kraft fra Begyndelsen af det academiske Aar 1860—61. Ministeriet tilføiede, at Samme iøvrigt ikke vilde nærmere gaae ind paa de tre i Consistoriums Skrivelse særlig omhandlede Punkter, og dette saameget mindre, som Ministeriet i det Væsentlige kunde slutte sig til Consistoriums Udtalelser om disse.

I Aaret 1863 anholdt Professor Brøchner, under Form af en Forespørgsel, om Bemyndigelse til hvert andet Aar for de Studerende, der forberede sig til den philosophiske Prøve, jævnsides med Conferentsraad Sibbern at maatte foredrage begge dennes Fag, Logik og Psychologi, og til at examinere de Studerende, som havde hørt hans Forelæsninger over disse Fag. Ved at forelægge Ministeriet dette Andragende tilligemed det philosophiske Facultets Erklæring over samme bemærkede Consistorium, at det med Professor Brøchner maatte være enig i, at det efter det indbyrdes Forhold imellem de tvende Videnskabsfag, Logik og Psychologi, og de mange Berøringspunkter, de frembyde — hvorved jævnlig Henslæt fra det ene til det andet blive nødvendige — var forbundet med væsentlige Ulemper, at disse Fag bleve foredragne af to forskellige Docenter. Hertil kom, at den ved Ministeriets foran omtalte Resolution foretagne Ordning af det Professor Brøchner overdragne Hver udtrykkelig var angiven kun at være truffen indtil videre. Da Conferentsraad Sibbern desuden havde erklæret ikke at have Noget imod, at der blev givet Professor Brøchner den ønskede Bemyndigelse, anbefalede Consistorium Andragendet. I Henhold hertil meddelte Ministeriet ved Skrivelse af 2den Juli 1863



(til Consistorium) Professor Brøchner Bemyndigelse til hvert andet Aar, jævnfides med Conferentsraad Sibbern, at foredrage begge dennes Fag, Logik og Psychologi, og til at examinere de Studerende, som havde hørt hans Forelæsninger.

Professor Dr. phil. Lange har det, ligesom i den tidligere Narrække — see „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56 S. 262—63 — været overdraget at holde pædagogiske Forelæsninger ved Universitetet først, i Henhold til allerhøieste Resolution af 15de Juni 1857, i Finantsaarene 1857—58 og 1858—59, og senere, ifølge allerhøieste Resolution af 24de Marts 1859, for en Tid af 5 Aar fra 1ste April s. A. at regne. Den ham tiltænkte Virksomhed blev afbrudt ved hans Død den 11te Februar 1862.

Jævnfides med de omtalte Lærerforøgelser ere paa den anden Side de, senest ved Rgl. Resolution af 4de Juli 1855, see „Meddelelserne“ om Universitetet 1849—56, S. 263—64, foranstaltede midlertidige Forelæsninger over angelsaxisk Sprog (Oldengelsk) ophørte. Ved ny nævnte Resolution blev det overdraget Rector i Engelsk, Professor Stephens at holde de omtalte Forelæsninger for en Tid af 5 Aar, fra Begyndelsen af det academiske Aar 1855—56 at regne, mod et Honorar af 400 Rd. aarlig. Efterat Professor Stephens ved Lønningsloven af 12te Januar 1858 var kommen paa en højere Lønning, blev det sat under Spørgsmaal, hvorvidt det ved Udløbet af hint Tidrum kunde paalægges ham uden særlig Godtgjørelse at holde Forelæsninger over Oldengelsk. Dette Spørgsmaal blev, i Overensstemmelse med hvad det juridiske Facultet derom havde ytret, af Consistorium antaget at maatte besvares benægtende. Et Andet var det derimod, om Professor Stephens selv vilde findes villig til at fortsætte disse Forelæsninger uden særligt Honorar. Herom blev Consistorium ved Skrivelse af 15de Mai 1860 af Ministeriet anmodet om at forhandle med Prof. Stephens. Forinden han modtog Consistoriums Skrivelse i saa Henseende, indgav han et Andragende om, at det maatte overdrages ham endnu i 5 eller 10 Aar at holde Forelæsninger over Oldengelsk, og at Honoraret derfor maatte blive forhøiet til 800 Rd. I Gjen svar paa Consistoriums Forespørgsel nægtede han at ville uden Godtgjørelse holde de nævnte Forelæsninger, hvilke han derimod paa ny begjærede sig overdragne mod et passende Honorar. Consistorium fandt sig, efter den i Prof. Stephens's Lønningsvilkår indtraadte Forbedring, ikke foranlediget til at andrage paa en Forhøielse af det ham for de omtalte Forelæsninger tilstaaede Honorar. Forsaavidt Prof. Stephens i sit Andragende havde fremhævet den Vanskelighed, som det ved muligt indtrædende Vacance vilde frembyde for Universitetet at erholde en Docent i engelsk Sprog og Literatur, som tillige var tilstrækkelig kyndig i Oldengelsk, indskrænkede Consistorium sig til den Bemærkning, at, skjøndt man selvfølgelig, naar der frembød sig Balget imellem flere i og for sig til den omspurgle Docentplads Kvalificerede, vilde foretrække den, som var istand til at holde Forelæsninger over Oldengelsk, kunde Consistorium dog ikke ansee disse Forelæsninger for at være af den Vigtighed, at Lønningen til Docenten i engelsk Sprog og Literatur af Hensyn til samme skulde sættes højere end den, som var tillagt Docenterne i de andre levende Sprog. Ministeriet fandt heller ikke Høie til at gaae ind paa nogen Forhøielse af Honoraret, men tilbød ved Skrivelse af 3die August s. A. til Prof. Stephens at ville søge ved de paagjældende Finantslove at udvirke ham for Finantsaaret 1860—61 det samme Honorar af 400 Rd., som hidtil, og for de paafølgende tre Finantsaar et



Honorar af 200 Rd., saaledes at der derved, i Forbindelse med hans Lectorlønning, fikkes ham en aarlig Indtægt af mindst 1900 Rd., saafremt han vilde overtage det som en med hans Embedsstilling forbunden Forpligtelse at holde Forelæsninger over Oldengelsk. Men da Professor Stephens undslog sig herfor, tilfjendegav Ministeriet ham under 15de s. M., at Samme ikke længer fandt sig opfordret til at gjøre noget ekstraordinært Skridt i Sagen, saa at selvfølgelig Forelæsningerne over Oldengelsk maatte ophøre ved Universitetet.

I det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet har en Docent, hvem det mod særligt Honorar var overdraget at holde Forelæsninger ved Facultetet, erholdt fast Ansættelse, idet Inspector ved det Kongelige naturhistoriske Museum, Professor Jørgen Christian Schjødte\*) ved Kongelig Resolution af 22de August 1863 blev beskikket til ekstraordinær Docent i Zoologi ved bemeldte Facultet, saaledes at han indtraadte som Medlem af samme med alle dertil hørende Rettigheder og Forpligtelser mod et Honorar af 600 Rd. aarlig, som udredes af Universitetsbudgettets Conto til videnskabelige Formaaes Fremme.

Forelæsnningernes Antal under Facultetet er blevet forøget dels ved Anordningen af særskilte botaniske Forelæsninger for pharmaceutiske Studerende, dels ved en midlertidig Bestemmelse om Afholdelse af en Række zoologiske Forelæsninger.

Efter Professor Liebmanns Død i Aaret 1856 forblev den normerede Professorplads i Botanik indtil videre ubesat tilligemed den med Professoratet forbundne Directorpost ved den botaniske Have\*\*).

Sidtil havde det paahvilet Professor ordinarius i Botanik saavel at forestaae den botaniske Have som at holde alle de botaniske Forelæsninger og Øvelser ved Universitetet. Imidlertid havde det allerede længe været erkjendt, at Besørgelsen af samtlige Forelæsninger og botaniske Excursioner baade for de medicinske og de pharmaceutiske Studerende, i Forening med Forelæsninger for Viderekomne over enkelte af Videnskabens Grene, havde paalagt Docenten et uoverkommeligt Arbejde, der i større eller mindre Grad maatte betage ham Tiden til at følge med sin Videnskab og udvikle en selvstændig literær Virksomhed. I Gjærningen havde ogsaa, førend Professor Liebmann tiltraadte Embedet, i begge hans to nærmeste Forgængeres Tid flere Docenter samtidig været ansatte i Botanik, idet Prof. Schouw i sin Tid stod i ekstraordinær Professorstilling, medens Hornemann beklædte det ekstraordinære Professorat, og Prof. Liebmann fungerede som ekstraordinær Docent i den sidste Række af Schouws Professoraar. Hertil kom et særegt Forhold, som i de nærmeste Aar efter Liebmanns Død fremkaldte Nødvendigheden af at dele Forelæsningerne over Botanik imellem 2 Docenter. Apothekerforeningen og det Kongelige Sundhedsscollegium havde gjentagende Gange andraget paa, at der maatte blive foranstaltet Forelæsninger og Øvelser afholdte ved de høiere Læreanstalter, som mere end tilforn vare aaspasjede efter Pharmaceuternes særlige Lærv. Dette Anliggende anbefalede Justitsmini-

\*) Jfr. „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, S. 264.

\*\*) See Smjds. S. 268.



steriet i Aaret 1858 til Kirke- og Undervisningsministeriets særlige Forsorg. Consistorium, hvis Erklæring Kirke- og Undervisningsministeriet indhentede, lod Professorerne Otto, Sommer, E. A. Scharling og Holten samt Docent B. Lange sammentræde i en Comite for at tage Sagen under Overveielse, og tilstillede derpaa under 13de Februar s. A. Ministeriet en af denne Comite afgiven Betænkning af 1ste s. M. I denne blev det udsjorlig godtgjort, at Universitetet allerede tilbød chemiske Forelæsninger og Øvelser samt Forelæsninger over Physik og Pharmacognosi, aflagte efter de Forordninger, der gjøres ved den pharmaceutiske Examen, men at der krævedes en forandret Plan for de botaniske Forelæsninger for Pharmaceuterne for at fuldstændiggjøre det samlede Undervisningskursus for disse Studerende. For at afhjælpe denne Ufuldkommenhed blev det, efter Ministeriets allerunderdanigste Foreskilling, ved Kongelig Resolution af 21de April 1858 allernaadigst bifaldet, at det maatte overdrages Cand. chir. & med. D. F. Didrichsen mod et aarligt Honorar af Universitetets Kasse at holde botaniske Forelæsninger ved Universitetet med dertil hørende Excursionsøvelser særlig for de pharmaceutiske Studerende.

Ved samme allerhøieste Resolution, hvorved det tillige bestemtes, at det normerede Professorat i Botanik tilligemed det dermed hidtil forbundne Directorat over den botaniske Have indtil videre skulde blive ubesat, blev Dr. phil. Anders Sandø Ørsted befuldmægtiget til Docent i Botanik, saaledes at han i denne Egenkab indtraadte i det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet med Forpligtelse til at holde de for de medicinske Studerende befalede Forelæsninger og foretage de for disse nødvendige Excursioner samt holde et andet Kursus Forelæsninger efter eget Valg.

Den approberede Detailfordeling af de botaniske Forelæsninger imellem begge de nævnte Docenter vil blive omtalt nedenfor i Afsnittet om Forelæsningerne ved Universitetet.

Inspector ved det Kongelige naturhistoriske Museum, Professor Johannes Theodor Reinhardt blev det, ifølge allerhøieste Resolution af 11te August 1861, overdraget indtil videre at holde Forelæsninger ved Universitetet over Zoologi, navnlig over de høiere Dyr, saaledes at han tillige har at deltage i de ved det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet foreskaldende Examensforretninger, mod et Honorar af 600 Rd. aarlig for en Forelæsning i ethvert af det academiske Aars to Halvaar.

### Concurrencer om ledige Lærerpoder.

I Tiden fra 1857 til 1863\*) har der været afholdt 3 Concurrencer om ledige Lærerpoder ved Universitetet.

Ved det rets- og statsvidenskabelige Facultet blev afholdt en Concurrence om det ved Professor Benzon-Buchwalds Afgang fra Facultetet ledigblevne Professorat i Statsøkonomi. Af Facultetets 8 normerede Professorater\*\*),

\*) Om de i den foregaaende Narrække afholdte Concurrencer, see „Meddelelserne“ om Univ. for 1849—56, S. 272—278.

\*\*) Sfr. smidsk. S. 235 ff.



hvoraf 5 ere juridiske, 2 statsvidenskabelige Lærerposter og 1 kan besættes frit, var efter den nævnte Professorens Afgang kun en normeret statsvidenskabelig Lærerpost besat (Prof. Rahser), hvorfor den ledige Post maatte besættes med en statsøconomisk Lærer. Da der ikke var Facultetet nogen Personlighed bekendt, som kunde ansees strax kvalificeret til Embedet, og det heller ikke saa sig istand til at paapege Nogen, som det kunde ønske selv efter indrømmet Forberedelsestid at see udnævnt uden Concurrence, foreslog Facultetet i Skrivelse af 7de April 1862 at søge Professoratet besat efter en saadan. Under 27de Mai næstejter indgav Facultetet sit nærmere Forslag til Concurrencens Afholdelse. Ved dette bibeholdt Facultetet i det Væsentlige de samme Regler, som med Hensyn til den sidstafholdte Concurrence i Facultetet bleve fastsatte ved de Kgl. Resolutioner af 30te Juni 1854 og 25de Februar 1855\*), dog med følgende Modificationer:

1) at Concurrenterne ifkun skulde holde to Forelæsninger over Emner af den politiske Oeconomies Theori og Politik, derunder indbefattet Finantsvidenskab, og at den 3die Forelæsning over et Emne af den politiske Oeconomies Historie, som forrige Gang krævedes, maatte falde bort, fordi de Themaer, der egnede sig til at opgives til Prøveforelæsninger af denne Videnskabsgren, vare meget saa, saaledes at det vilde være meget let for Concurrenterne at sætte sig ind i de Spørgsmaal, om hvis Valg der kunde være Tale; 2) at Censurcomiteen, der forrige Gang bestod af 7 Medlemmer, af hvilke 4 toges af Facultetet og 3 udenfor Samme, maatte, med Hensyn til Banffeligheden af at finde Mænd til Comiteen, nedsættes til 5, af hvilke 3 toges af Facultetet og 2 udenfor samme.

Facultetet foreslog i Overensstemmelse hermed: 1) 3 Efteraaret 1863 afholdes en Concurrence om det ledige Professorat, til hvilken ogsaa Videnskabsmænd, som ikke have Indfødsret i det danske Monarki, men ere det danske Sprog mægtige, skulde have Adgang. De, som ønske at deltage i Concurrencen, skulde anmelde dette for det rets- og statsvidenskabelige Facultets Decanus inden den 1ste Juli 1863. 2) Prøven skal aflægges i den politiske Oeconomies Theori og Politik, derunder indbefattet Finantsvidenskab, og skal bestaae dels i to Forelæsninger over Emner af de anførte Discipliner, dels i en Afhandling. Til enhver af Forelæsningerne, der af alle Concurrenterne holdes over samme Opgave, gives en Forberedelsestid af to Dage. Til Afhandlingen gives hver Concurrent en særskilt Opgave, som vælges ved Lodtrækning; den afleveres trykt 4 Uger, efterat Opgaven er givet. 3) Opgaverne vælges og Prøven bedømmes af en Censurcomite, bestaaende af 5 Medlemmer, af hvilke 3 vælges af det rets- og statsvidenskabelige Facultet iblandt dets egne Medlemmer og 2 vælges af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udenfor Facultetet efter Forslag af dette.

Overensstemmende med dette Forslag blev der af Ministeriet nedlagt allerunderdanigste Forestilling, hvorpaa det ved allerhøieste Resolution af 5te Juli 1862 blev allernaadigst bifaldet, at der i Anledning af den ved Professor Benzon-Buchwalds Overgang til et andet Embede indtraadte Vacance i det rets- og statsvidenskabelige Facultet maatte i Efteraaret 1863 afholdes en Concurrence om det ledige Embede ganske efter det af Facultetet fremsatte Forslag.

Til Medlemmer udenfor Facultetet af Censurcomiteen blev der, efter

\*) See „Meddelelserne“ for Univ. 1849—56, S. 275—276.



Facultetets Forslag, af Ministeriet udnævnt Høiesteretsassessor, Etatsraad Lic. jur. Krieger og Departementschef, Etatsraad Benzon=Buchwald.

Til Concurrencen indstillede sig 4 Candidater: Cand. politic. Frederiksen, Cand. politic. Gad, Cancellist Cand. politic. Holst og Cand. juris. Scharling. Vedtrækningen fandt Sted den 26de October og ved denne tilfaldt der Concurrenterne til skriftlig Besvarelse følgende Opgaver: Cand. Frederiksen: „Er den frie Concurrence under alle Omstændigheder i Almenvellets Interesse, eller gives der Forhold, under hvilke Indskrænkning deri kan ansees rigtig?“ Cand. Gad: „At bestemme Forskjellen imellem directe og indirecte Skatter, og at paavise, hvilke Fordele og Mangler enhver af disse Klasser frembyder.“ Cancellist Holst: „Hvilken Betydning har Associationen for den politiske Udvikling?“ Cand. Scharling: „Hvilken Indflydelse har den nyere Tids industrielle Udvikling havt paa Almuens Liv?“ Efterat Besvarelsen af disse Opgaver vare blevne indleverede trykte 4 Uger efter Opgavens Meddelelse, tildeltes der den 21de October samtlige Concurrenter følgende for dem Alle fælles Opgave: „At undersøge, om Jordrenten er en Aarsag til eller en Følge af Jordproducternes Pris og herpaa at begrunde en critisk Burdering af Ricardos Theori,“ over hvilken en almindelig Forelæsning af dem blev afholdt den 23de December næstefter. Den 28de s. M. modtog Concurrenterne den anden Opgave: „En kritisk Fremstilling af den Maade og de Midler, hvorved Regjeringen under Krigen 1807 til 1814 søgte at dække de overordentlige Statsudgifter,“ hvorover Enhver af dem den 30te næstefter ligeledes holdt en Forelæsning.

Samtlige Medlemmer af Censurcomiteen vare enige om, at hverken Candidaterne Gad, Frederiksen eller Scharling efter de afslagne Prøver kunde anbefales til Professorembetet. Derimod havde de ikke kunnet forene sig i en fælles Anskuelse om Canc. Holst. Vel erkjendte de Alle, at de af ham afslagne Prøver, som et Hele betragtede, maatte ansees for mere tilfredsstillende end de andre Concurrenters, men Flertallet kunde dog ikke tillægge hans Arbejde et saadant Værd eller ansee dem som Beviser paa en saadan Dygtighed, at det kunde holde det for ønskeligt eller stemmende med Universitetets Liv, om han allerede da blev optagen i Facultetet som ordentlig Lærer i et saa vigtigt Fag. Men da de af ham afslagne Prøver dog berettigede til det Haab, at han, naar han blev sat istand til udelukkende at hellige sig til Videnskaben, i nogle Aar vilde kunne tilegne sig en grundigere, klarere og mere omfattende Anskuelse af Statsøkonomiens Problemer, end han besad, troede Flertallet, at der uden Betænkelighed kunde betros denne Concurrent en Stilling ved Universitetet som extraordinær Docent i den statsøkonomiske Videnskab. Mindretallet mente at burde holde sig strengt til det dem stillede Hverv, at bedømme Concurrencen med Hensyn til Besættelsen af det ledige Professoreat, og medens Samme vel erkjendte, at Sagen stillede sig noget tvivlsomt, troede det dog, at det vilde være at stille Fordringerne til den begyndende Professor for høit, hvis man erklærede Canc. Holst for udfikket til at indtræde i Facultetet. Mindretallet anbefalede ham derfor til det ledige Professoreat.

Ministeriet sluttede sig til Flertallets Anskuelse og indstillede allerunderdanigst Cancellist, Cand. polit. Holst til at udnævnes til extraordinær Docent i Statsøkonomi, hvortil han derpaa ved allerhøieste Resolution af 23de Januar 1864 blev allernaadigst beffikket.

Den anden Concurrence blev afholdt ved det lægevidenskabelige Facultet



om et Lectoratet i medicinff Klinik, som efter Etatsraad, Professor Fengers Udtrædelse af Facultetet og Lector, Professor Jbsens Oprykning i normeret Professorplads var blevet ledigt. Allerede under 1ste Juni 1860 eller i en Erklæring, som det lægevidenskabelige Facultet efter Ministeriets Begjæring afgav om de Foranstaltninger, som midlertidig maatte træffes i Anledning af Etatsraad Fengers Udnævnelse anden Gang til Finantsminister, indstillede Facultetet, at der, saafremt Finantsminister Fenger ikke til den 1ste Mai 1861 var traadt tilbage i sin Facultetsstilling, med et kort Varsel maatte blive afholdt en Concurrence om Besættelsen af den medicinff-cliniske Docentpost. Da den nævnte Tidsfrist var udløben, fornnyede Facultetet ved Skrivelse af 3die Juni 1861 denne Indstilling.

Med Hensyn til den Indskydelse, som Besættelsen af den ledige Docentpost, under Sagtagelse af de i den Kongelige Resolution af 12te April 1851\*) indeholdte Forfrister, kunde ventes at faae paa Besættelsen af den ene af de medicinff Overlægeposter ved det Kongelige Frederiks Hospital, begjærede Kirke- og Undervisningsministeriet, forinden der blev foretaget Videre til at bringe Concurrencen istand, ved Skrivelse af 17de Juni 1861 Justitsministeriets Erklæring, om der for Hospitalslægepostens Vedkommende fandtes Noget at erindre mod Concurrencens Afholdelse.

I Svarsskrivelse af 15de August næstefter erklærede Justitsministeriet sig for Concurrencen, men udtalte tillige den Forventning, at der maatte blive givet Justitsministeriet Leilighed til at høre sig om Deltagerne i Concurrencen. Efter disse indledende Skridt forlangte Kirke- og Undervisningsministeriet ved Skrivelse af 24de August 1861 et nærmere Forslag fra det lægevidenskabelige Facultet om Concurrencens Afholdelse, hvilket, hvad Betingelserne for Concurrencen angik, maatte affattes saaledes, at det som et særligt Punkt kom til at indeholde, at de Deltagere i Concurrencen, som, forinden den paabegyndtes, af Justitsministeriet ikke erkjendtes kvalificerede til Overlægeposten ved det Kgl. Frederiks Hospital, derved udelukkedes fra at opnaae noget af de Embeder, hvorom der blev at concurrere.

Med Hensyn til den nærmere Anordning af Concurrencen gik det lægevidenskabelige Facultet ud fra, at Censurcomiteens Sammensætning saavel som Bedømmelsesmaaden maatte blive den samme, som ved de tidligere Concurrencer, og indskrænkede sig derfor til at foreslaae følgende Prøver ved Concurrencen:

1. En Afhandling, hvis Emne tildeles ved Ledtrækning og til hvis Udarbejdelse der tilstaaes Concurrenterne 18 Dage, efter hvis Forløb den skal indleveres trykt til Decanus. Med Hensyn til Forsvaret af Afhandlingen forholdes ligesom ved tidligere Concurrencer. 2. En clinicff Prøve, bestaaende i Undersøgelsen af en Patient med samtidig Demonstration og Fremstilling af Sygdommen. 3. En clinicff Prøve, bestaaende i en Forelæsning over en den foregaaende Dag undersøgt Patient. 4. En Section med derpaa følgende Foredrag over det ved Sectionen Fundne, sammenholdt med Sygehistorien. Til dette Foredrag tilstaaes 3 Timers Forberedelse. Da Concurrencen i det foreliggende Tilfælde længe havde været forudsæet, mente Facultetet, at et halvt Aars Varsel til Concurrenterne, efterat den var bekendtgjort at skulle finde Sted, vilde være tilstrækkeligt.

\*) See „Meddelelserne“ om Univ. for 1849—56, S. 233—34.



I Henhold til Facultetets Forslag nedlagde Ministeriet allerunderdanigst Forestilling om Afholdelsen af en Concurrence om det ledige Pector-embede efter samme Regler, som senest ved Kgl. Resolution af 8de Decbr. 1853\*) vare blevne bifaldte for lignende Tilfælde, navnlig saaledes, at Vedkommelsen af Prøverne blev overdraget til 4 af Facultetets Medlemmer foruden Decanus og 3 af det Kgl. medicinske Selskabs Medlemmer, hvilke Facultetet og Selskabet, ethvert for sit Vedkommende, skulde vælge af deres Midte foruden 3 Suppleanter, to for Facultetet og en for Selskabet, samt saaledes at Afdgangen til Concurrencen blev aabnet for enhver ved Kjøbenhavns Universitet eller det forhenværende chirurgiske Academi examineret Læge, forsaavidt han ved Universitetet havde underkafstet sig de tvende forberedende academiske Examina.

Bed Kongelig Resolution af 12te October s. A. blev det derpaa allernaadigst tilladt: at der i Henhold til Universitetets Fundats af 7de Mai 1788 Cap. I. § 13 maatte aabnes en Concurrence om det ved Professor Ibsens Opretholdelse i normeret Professorplads ledigblevne Pectorat ved det lægevidenskabelige Facultet i April Maaned 1862, saaledes at Ansøgningerne om Tilladelse til at deltage i Concurrencen skulde være indleverede til samme Facultets Decanus inden 1ste Februar s. A., og at Concurrencen maatte afholdes efter Facultetets foranførte Forslag og iøvrigt efter samme Regler, som senest ved allerhøieste Resolution af 8de December 1853 i et lige Tilfælde vare allernaadigst bifaldte, navnlig med Hensyn til Prøverne og Afdgangen til at deltage i samme, dog at det ved Bekjendtgjørelsen om, at Concurrencen skulde finde Sted, udtrykkelig blev at tilkjendegive, at de Deltagere, som anmeldte sig til denne, men ikke af Justitsministeriet erkjendtes kvalificerede til at overtage den ifølge allerhøieste Resolution af 12te April 1851 oprettede Overlægepost ved det Kgl. Frederiks Hospitals medicinske Afdeling, derved udelukkedes fra at opnaae det Embede, hvorom der skulde konkurreres.

Efter at samtlige Ansøgninger om at deltage i Concurrencen havde været tilstillede Justitsministeriet\*\*), og dette Ministerium i Skrivelse af 25de Marts 1862

\*) See „Meddelelserne“ om Univ. 1849—1856, S. 274.

\*\*) Samtidig med, at Ansøgningerne bleve tilstillede Kirke- og Undervisningsministeriet af Facultetet, indberettede Consistorium under 1ste Februar s. A., at Sagen havde været under Forhandling i et Møde og at det der fra flere Sider var blevet fremhævet, at det maatte anses for betænkeligt, naar Resolutionen af 12te October s. A. anordnede, at Hospitalsdirectionens Erklæring om Vedkommendes Kvalification til Overlægeposten skulde gaae forud for Concurrencen, og at det syntes naturligere om denne Erklæring først blev afgiven, efterat Concurrencens Udsald forelaa. Det blev i denne Henseende navnlig fremhævet, at medens det syntes at stride mod en Concurrences Natur og Bæsen at lade en Erklæring, som efter sin Bestaafenhed kun kan støttes paa et subjectivt Skøn over den Vedkommendes personlige Egenstaber, blive bestemmende for hans Afgang til at konkurrere, syntes det langt rimeligere, at det i og for sig vigtige Moment til Vedkommelsen af Vedkommendes Kvalificationer, som ubestridelig maatte ligge i Concurrencens Udsald, bragtes tilfiede, forinden Hospitalsdirectionen afgav sin Erklæring, saameget mere som Concurrencen selvsølgelig vilde have en særlig klinisk Retning. Det syntes ogsaa at være i større Harmoni med Indholdet af den Kongelige Resolution af 11te April 1851, hvorefter den ene af de to Overlæger ved Hospitalet ordentligvis skal vælges blandt det lægevidenskabelige Facultets Medlemmer, om Udsaldet af Concurrencen forelaa, forinden der aabnedes Forhandlinger med Hospitalsdirectionen, end at lade dennes Erklæring have Indflydelse paa, hvilke Personer



havde erklæret alle dem, der havde meldt sig, for egnede til at beklæde den Overlægepost ved det Kgl. Frederiks Hospital, som agtedes forenet med det ledige Lectorat i Facultetet, blev Concurrencen afholdt til den berammede Tid.

3 Concurrenter indstillede sig, nemlig Dr. med. Brünniche, Dr. med. Reiff og Districtslæge Dr. med. With. Til at bedømme Prøverne blev af Facultetet udnævnt Conferentsraad Bang, Prof. Stein, Prof. Levy og Prof. Christensen, til Suppleant Prof. Buntzen; af det Kgl. medicinske Selskab Etatsraaderne Dahlerup og Trier og Dr. med. Hempel, til Suppleant Prof. Hornemann.

Opgaverne og Foredragene ved Concurrencen vare følgende og saaledes fordelte:

### I. Skriftlige Opgaver.

Dr. With: Hvilke Forandringer har Læren om Krampe i den senere Tid undergaaet og hvorledes have disse gjort sig gjældende i Therapeutiken?

Dr. Brünniche: Battersoternes Behandling efter deres forskjellige Natur.

Dr. Reiff: Hvilken Indflydelse have den nyere Tids Undersøgelser i forskellige Retninger havt paa Behandlingen af Betændelsessygdomme?

### II. Cliniske Foredrag.

With: 1) Cancer hepatis. 2) Rheumatismus chronicus.

Brünniche: 1) Paraplegia. 2) Chorea.

Reiff: 1) Morbus cordis. 2) Febris catarrhalis.

### III. Obductions-Foredrag.

With: Phthisis med Tarmsaar.

Brünniche: Brightff Sygdom med Betændelse i de serøse Hinder.

Reiff: Brightff Nyre-Degeneration med Meningitis.

---

der skulde kunne concurrere om denne Post. Det vilde derhos formentlig ikke kunne være behageligt for Hospitalsdirectionen, om den skulde blive nødsaget til at erklære, at Nogen af de Anmeldte ubetinget og uden Hensyn til Concurrencens Udsald maatte anses for udfikket til at overtage Overlægeposten. Naar der, navnlig af de i Consistoriumsmødet tilfjedeværende Medlemmer af det lægevidenskabelige Facultet, til Styrke for den ved den Kongelige Resolution trufne Ordning, blev fremhævet, at det maatte anses for at være i deres Interesse, som meldte sig til Concurrencen, at de forud kunde erholde Underretning om det Frugtesløse for dem i at deltage i denne, blev herimod atter gjort gjældende, at det laa i en Concurrences Natur, at Enhver, som deltog i samme, var undergivet den Chance, ikke at blive den Seirende, og at, hvis man troede at burde tillægge Hensynet til Aspiranternes formentlige Interesse nogen Vægt, dette Hensyn da selvfølgelig maatte føre langt videre, idet Resolutionens ovennævnte Bestemmelse dog ikke vilde kunne forhindre, at Personer, som Hospitalsdirectionen ansaa for udfikket til at erholde Overlægeembedet, i længere Tid kunde have forberedt sig til Concurrencen. Ved Afstemningen i Consistorium viste det sig, at, medens 4 Medlemmer og derunder de 3 tilfjedeværende Medlemmer af det lægevidenskabelige Facultet fastholdt den ved Resolutionen trufne Anordning som den hensigtsmæssigste, troede 7 af de Tilfjedeværende at burde henlede Ministeriets Opmærksomhed paa de ovenfor fremhævede Betænkeligheder ved denne Ordning, uden at Consistorium dog, saaledes som Sagen nu forelaa, kunde finde sig opfordret til udtrykkelig at andrage paa, at der maatte søges udvirket en Forandring i Resolutionen i den i det Foregaaende paapegede Retning.



Da den sidste Prøve var tilende den 31te Mai, aabnedes Stemmesedlerne i Overværelse af samtlige Censorer, og det befandt sig da, at Dr. med. With havde været den fortrinligste. Censorerne udtalte tillige deres Anerkjendelse af den Dygtighed, der ogsaa var lagt for Dagen af de andre Concurrenter. I Genhold hertil anbefalede Facultetet Dr. med. With til Embedet med Forpligtelse til tillige at docere en eller anden Disciplin af den practiske Medicin og foreløbig — indtil den ved Etatsraad Ottos Afgang ledigblevne Lærerpост var bleven besat — Læren om Lægemidlernes Virkninger og Anvendelsesmaade. Han blev derpaa, efter Ministeriets allerunderdanigste Indstilling, ved Kongelig Resolution af 23de Juni 1862 allernaadigst beskikket til Lector ved Facultetet.

Den tredje Concurrence blev afholdt i det philosophiske Facultet om en extraordinær Docentpost i nordisk Philologi, efterat den hidtilværende extraordinære Docent i Faget, Professor Gislason i Anledning af Professor N. M. Petersens Død var bleven udnævnt til Professor ordinarius i de nordiske Sprog.

Da der indkom 4 Ansøgninger om den ledige Docentplads, begjærede Ministeriet sig ved Skrivelse af 28de Juli 1862 Consistoriums Erklæring over disse.

Consistorium, som lod sig meddele det philosophiske Facultets Betænkning, var med Facultetet enigt i, at den nordiske Philologi som Videnskabsfag har et saadant Omfang og en saadan særlig Betydning for vor hele Udvikling, at det maatte ansees for ønskeligt, at Lærerpостerne i dette Fag forøgedes ved Ansættelsen af en extraordinær Docent. Da Ingen af de Mænd, som havde ansøgt en saadan Post, efter Facultetets Skjønnende havde udvist en saa fremragende Dygtighed, at Facultetet troede at burde anbefale ham fremfor de andre til Ansættelsen, anbefalede Consistorium Facultetets Indstilling om, at Pladsen blev besat efter afholdt Concurrence. Endvidere tiltraadte Consistorium et af Facultetet tillige fremsat Forslag om Indretningen af Concurrencen, hvorefter Prøverne skulde bestaae blot af Forelæsninger. Da det forekom Ministeriet, at Prøven herved vilde tabe endel i Grundighed og Paalidelighed, blev der under 13de Decbr. s. A. forlangt Consistoriums yderligere Ytringer, om der ikke burde fordres en skriftlig Afhandling over et, for alle Concurrenter fælles opgivet Emne, og dette da saaledes, at en saadan Afhandling enten ligesom foiedes til Prøven, som den af Facultetet var foreslaaet, eller med Estergivelse af en af de forlangte Forelæsninger over de opgivne Emner. Men efter ogsaa om dette Spørgsmaal at have indhentet det philosophiske Facultets Betænkning, maatte Consistorium i Genhold til de af Facultetet udsørlig angivne Grunde, som talte imod ved den omspurgte Concurrence at fordre en skriftlig Afhandling, vedblivende fastholde, at Prøven bestemtes paa den oprindelig foreslaaede Maade, dog saaledes at det paa-lagdes Concurrenterne, saavel ved Forelæsningen over det selvvalgte Emne som ved den ene Forelæsning over et opgivet Emne, at levere enten en fuldstændig nedskreven Udarbejdelse eller i alt Fald udsørlige Dispositioner med bestemt Angivelse af Hovedsætningerne. Med Hensyn til Afgang til Concurrencen tiltraadte Consistorium fremdeles et Forslag af Facultetet, der gik ud paa, at Afgang kun tilstodedes Saadanne, som ved Embedsexamen eller Magisterconferents, hvortil Consistorium foiede eller ved en academisk Grad, havde aflagt Prøve paa Studium og



Rundskab i philologisk-historisk Retning, saaledes at det forbeholdtes Ministeriet derfra at meddele Dispensation under den Betingelse, at vedkommende Concurrent udarbejdede en skriftlig Afhandling over et opgivet Emne, hvilken da skulde komme i Betragtning i Forbindelse med den øvrige af ham aflagte Prøve. Herved tilføjet det navnlig at forebygge Udelukkelsen af andre academiske Borgere, som ved Skrifter havde udmærket sig.

3 Overensstemmelse med det Anførte blev det, efter Ministeriets allerunderdanigste Foreskilling, ved Kongelig Resolution af 21de Februar 1863 allernaadigst bestemt, at der, i Henhold til Universitetets Fundats af 7de Mai 1788 Cap. I. § 13, maatte ved Kjøbenhavns Universitet afholdes en Concurrence om en extraordinær Docentpost i nordisk Philologi, saaledes:

1. Afdgangen til Concurrencen staaer alene aaben for Saadanne, som ved Embedsexamen eller Magisterconferents eller ved en academisk Grads Erhvervelse have aflagt Prøve paa Studium og Rundskaber i philologisk-historisk Retning, dog at Kirke- og Undervisningsministeriet kan meddele Dispensation fra disse Betingelser, mod at det i saa Fald paalægges den vedkommende Concurrent, udenfor hvad der ellers i det Hele fordres ved Concurrencen, at udarbejde en skriftlig Afhandling over et opgivet Emne, der tages i Betragtning i Forbindelse med den øvrige af ham aflagte Prøve.

2. De, som ønske at deltage i Concurrencen, have at indlevere deres Ansøgninger derom til det philosophiske Facultets Decanus inden 15de April 1863.

3. Prøven skal bestaae dels i tvende Forelæsninger over opgivne Emner, der høre saa væsentlig med til Faget, at Indsigt deri maa gjøres til en nødvendig Fordring hos Enhver, der skal kunne ansættes i Faget, dels i en Forelæsning over et selvvalgt, til Faget hørende Emne, som er af et saadant Omfang, at det kan udfylde et Cursus paa 2 til 3 Timer, og som, om end specielt, dog er skiftet til ved Behandlingen at give en Prøve paa Vedkommendes almindelige videnskabelige Dygtighed. Saavel ved Forelæsningen over det selvvalgte Emne som ved den ene Forelæsning over et opgivet Emne have Concurrenterne at aflevere enten fuldstændig nedskrevne Udarbejdelser eller i alt Fald udsjorlige Dispositioner med bestemt Angivelse af Hovedsætningerne.

4. Opgaverne vælges og Prøverne bedømmes af en Censurcomite, bestaaende af 7 Medlemmer, af hvilke 4 vælges af det philosophiske Facultet blandt dets egne Medlemmer og 3 af Ministeriet udenfor Facultetet efter Forslag af Samme.

Til Medlemmer af Censurcomiteen blev der efter Facultetets Forslag af Ministeriet udnævnt: Geheimearchivarius, Conferentsraad, Dr. phil. Wegener, Universitetsbibliothekar, Profesør Thorsen og Profesør Dr. phil. M. Hammerich. Af Facultetet indtraadte i Comiteen, Profesorerne: Conferentsraad Dr. phil. Madvig, Conferentsraad Dr. phil. Hauch, Westergaard og Gislason.

Til Concurrencen indstillede sig 1) Overlærer, Dr. phil. G. B. F. Lund, 2) Dr. philos. R. S. Lynghj og 3) Premierlieutenant, Cand. mag. S. Grundtvig. En fjerde Videnskabsmand, hvem Ministeriet under 23de April 1863 havde tilstaaet den i den Kongelige Resolution ommeldte Dispensation, benyttede ikke denne og indstillede sig ikke.

Efter Opfordring, der den 30te April rettedes til Concurrenterne, til at angive de Emner, over hvilke de efter eget Valg vilde læse, opgav Lieutenant Grundtvig



som Gjenstand: „Den nordiske Oldtids heroiske Digtning“; Dr. Lund: „Udsigt over Lægekunstens Tilstand i den nordiske Middelalder efter de fra det 14de og 15de Aarhundrede i Haandskrifter bevarede gamle danske, svenske og islandske Lægebøger, med dertil knyttede kritiske og sproglige Bemærkninger, fornemmelig til de gamle danske“; og Dr. Lyngby: „Dansk og svensk Literatur og Sprog i sidste Halvdel af 14de og i det 15de Aarhundrede. Forelæsningerne bleve afholdte den 8de, 9de og 10de Juni over de selvvalgte Emner og den 12te og 16de s. M. over de to Emner, som Censurcomiteen havde at bestemme. Som Gjenstand for den første af de to sidstnævnte Forelæsninger blev opgivet: „Hovedtræk af de nordiske Rigers, fornemmelig Danmarks Literaturhistorie i det nærmeste halve Aarhundrede, for Holberg fremstod som Forfatter (i Tidrummet fra 1660—1710)“; som Gjenstand for den anden Forelæsnung: „I almindeligt Omrids at skildre, i hvilke Retninger og af hvilke Kilder det danske Sprogs Ordforraad er forøget og udviklet efter Holbergs Tid.“

Efter Udfaldet af de afslagne Prøver var der imellem Censurcomiteens Medlemmer delte Meninger om, hvem der af Concurrenterne skulde gives den første Plads. Et Flertal udtalte det Ønske, at der enten ved Universitetet eller paa anden Maade kunde findes Plads for to af Concurrenterne, navnlig derved at Posten for nordisk Philologi fordobledes.

Efter Ministeriets allerunderdanigste Indstilling bleve derpaa ved allerhøieste Resolution af 14de Juli 1863 saavel Dr. phil. Kristen Jensen Lyngby som Premierlieutenant, Cand. mag. Svend Grundtvig udnævnte til extraordinære Docenter ved Københavns Universitet (jvf. ovenfor S. 145).

### Afgang og nye Udnævnelser.

I „Meddelelserne“ om Universitetet for 1849—56, S. 268—270, er givet en Oversigt over Universitetets samlede Lærerpersonele ved Udgangen af Aaret 1856. Siden Begyndelsen af Aaret 1857 indtil Udgangen af Aaret 1863 have Personalerforandringerne facultetsvis været følgende:

#### Det theologiske Facultet.

Profesor Lic. theol. J. F. Hagen afgik den 25de Marts 1859 ved Døden. Han blev, efter i omtrent to Aar som Privatdocent at have holdt Forelæsninger ved det theologiske Facultet, under 16de April 1852 udnævnt til Professor ordinarius ved Facultetet.

I hans Sted blev forhenværende Præst ved Trinitatis Menighed i København, Dr. philos. Peter Frederik Adolph Hammerich under 19de Mai 1859 beffikket til Professor ordinarius ved Facultetet (jfr. ovenfor S. 135).

#### Det rets- og statsvidenskabelige Facultet.

Profesor P. A. F. Stoud Vedel blev den 26de Juli 1858 udnævnt til Departementschef i Udenrigsministeriet. Han blev under 13de April 1851 udnævnt til Rector ved Facultetet og i det paafølgende Aar den 12te September til Professor ordinarius.

Profesor, Statsraad Lic. jur. F. C. Bornemann afgik ved Døden den 6te October 1861. Han blev under 22de October 1839 beffikket til Rector ved Facultetet, i det paafølgende Aar 1840 den 1ste December til Professor extraordinarius og under 17de Mai 1844 til Professor ordinarius og Assessor Consistorii.



Profesor J. P. T. Benzon-Buchwald blev under 27de Februar 1862 beffikket til Chef for Revisionsdepartementet for Kongerigets Ministerier. Han blev under 26de Mai 1856 udnævnt til Profesor i Statsøkonomi.

I de Afgaaedes Sted ere blevne udnævnte:

Candidatus juris Magnus Baldemar Nellesmann, under 31te August 1858 udnævnt til Lector og i det paafølgende Aar under 17de August til Profesor ordinarius ved Facultetet.

Fuldmægtig under Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig Carl Georg Holdt, af Kirke- og Undervisningsministeriet under 28de November 1861 constitueret som Professor og ved Rgl. Resolution af 16de December 1862 udnævnt til Professor ordinarius ved Facultetet.

Cancellist under Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig August Hermann Ferdinand Carl Goos, ved Rgl. Resol. af 31te Octbr. 1861 beffikket til Lector og det paafølgende Aar under 27de Decbr. til Professor ordinarius ved Facultetet.

Den ved Professor Benzon-Buchwalds Afgang ledigblevne Plads blev først besat i Aaret 1864, see ovenfor Side 153.

Om Docenterne i slesvigsk Ret henvises til det ovenfor, S. 135—36 Bemærkede. Ved Udgangen af Aaret 1863 stode, ligesom i 1856, to Professorater ved Facultetet ubesatte.

Det lægevidenskabelige Facultet.

Profesor Dr. med. C. E. Fenger udtraadte i Anledning af sin Udnævnelse til Finantsminister definitivt af Universitetets Tjeneste ved Udgangen af April 1861, til hvilken Tid det ved allerhøieste Resolution af 7de Marts 1860 var blevet ham forbeholdt at kunne træde tilbage i Professorstillingen. Han blev den 5te Mai 1843 udnævnt til Lector i almindelig Pathologi og pathologisk Anatomi, den 29de September 1845 til Professor extraordinarius og den 18de September 1850 til Professor ordinarius ved Facultetet.

Profesor J. C. Ibsen afgik den 12te Mai 1862 ved Døden. Han blev den 9de Januar 1847 beffikket til Lector i Anatomi og den 12te October 1861 til Professor ordinarius ved Facultetet.

Profesor, Etatsraad Dr. med. D. F. Eschricht bortkaldtes den 22de Februar 1863 ved Døden. Han blev den 6te Juni 1829 udnævnt til Lector i Physiologi, det paafølgende Aar den 12te October til Professor extraordinarius og den 19de April 1836 til Professor ordinarius og Assessor Consistorii.

Profesor, Etatsraad Dr. med. C. Otto blev efter Ansøgning i Naade og med Pension ved allerhøieste Resolution af 21de Februar 1862 entlediget fra 22de August s. A. at regne. Han blev den 13de November 1832 beffikket til Professor extraordinarius i Pharmacologi og medicina forensis og den 25de Juni 1840 til Professor ordinarius og Assessor Consistorii.

I Anledning af disse Vacancer ffete følgende Udnævnelser:

Lector, Professor J. C. Ibsen beffikkedes den 12te October 1861 til Professor ordinarius ved Facultetet.

Lector, Professor M. H. Særtorph udnævntes under 17de Juni 1862 til Professor ordinarius ved Facultetet.

Districtslæge Dr. med. Carl Edvard With blev under 23de Juni 1862 udnævnt til Lector i medicinsk Klinik ved Facultetet, (jfr. ovenfor S. 147).

Dr. med. Frederik Theodor Schmidt blev den 19de Juli 1862 af Kirke- og



Undervisningsministeriet constitueret og det paafølgende Aar under 29de April allernaadigst beffikket til Rector i Facultetet.

Om Bestikkelsen af Dr. med. Theodor Sophus Warndø til extraordinær Docent i Pharmacologi, see ovenfor S. 145.

#### Det philosophiske Facultet.

Profesor, Conferentsraad Dr. philos. F. C. Petersen afgik ved Døden den 20de October 1859. Han blev den 17de October 1815 beffikket til Adjunct, den 27de Januar 1818 til Professor extraordinarius ved Facultetet og den 27de Juli 1842 til Professor ordinarius og Assessor Consistorii.

Profesor, Etatsraad N. M. Petersen bortfaldtes ved Døden den 11te Mai 1862. Han blev den 28de Marts 1845 beffikket til Professor extraordinarius i de nordiske Sprog.

Profesor Dr. phil. H. M. Velschow afgik ved Døden den 8de Juli 1862. Han blev under 28de December 1833 beffikket til Professor extraordinarius i Historie og nordiske Antiquiteter og den 28de Febr. 1835 til Professor Rostgardianus.

Statsraad Chr. Molbech afgik ved Døden den 23de Juni 1857. Han blev under 17de November 1829 beffikket til Professor extraordinarius i Literaturhistorie. \*)

Ved Professor i græsk Philologi F. C. Petersens Dødsfald blev ingen ny Universitetslærer beffikket, da Conferentsraad Madvig, saaledes som det i „Meddelelserne“ om Universitetet 1849—56, S. 261—262, er berettiget, paa den Tid stod som midlertidig extraordinær Docent, og altsaa, da Vacancen indtraf, rykkede op i den ledige normerede Professorplads i klassisk Philologi.

Som en Følge af, at Statsraad Molbech ved sin Død stod i extraordinær Professorstilling, foranledigede hans Afgang heller ikke nogen ny Udnævnelse.

Derimod havde følgende Udnævnelser fundet Sted i Anledning af de indtrufne Vacancer:

Extraordinær Docent, Professor R. Gislason blev under 23de Juni 1862 beffikket til Professor ordinarius i de nordiske Sprog.

Profesor Dr. phil. E. F. Allen blev ved Kongelig Resolution af 17de August 1862 beffikket, med Navn af „Rostgardianus“, til Professor ordinarius i Historie og nordiske Antiquiteter.

Om de i Facultetet ansatte nye extraordinære Docenter henvises til hvad ovenfor S. 145 er berettet.

#### Det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet.

Ved Udgangen af Aaret 1856 stode — see „Meddelelserne“ om Universitetet 1849—56, S. 268 — 3 Professorater i Facultetet ledige, nemlig i Mathematisk, Botanik og Astronomi. Disse Professorater ere blevene besatte saaledes:

Profesor Dr. phil. Christian Jürgensen, Director for Livrente- og Forsørgelsesanstalten af 1842 samt Livsforsikringsanstalten i Kjøbenhavn og Medlem af Directionen for den almindelige Enkekasø, blev under 8de Januar 1857 beffikket til Professor ordinarius i Mathematik, men bortfaldtes saa Aar derefter, den 15de December 1860, ved Døden.

\*) See Nekrolog af F. Fabricius i Nordisk Universitets-Lidsskrift, 4de Aargang 1ste Hefte, S. 110—123.



Dr. phil. Heinrich Ludvig d'Arrest\*) blev ved Kongelig Resolution af 15de August 1857 constitueret og, efterat han havde erholdt dansk Indføderet, under 16de Mai 1858 beffikket til Professor ordinarius i Astronomi.

Professor, Lærer ved den polytechniske Lærestalt Dr. phil. Adolf Steen blev den 23de Januar 1861 beffikket til Professor ordinarius i Mathematik.

Professor extraordinarius. Dr. phil. Anders Sandøe Ørsted blev under 24de Marts 1862 beffikket til Professor ordinarius i Botanik med Forpligtelse til, naar det maatte blive ham paalagt, uden særligt Vederlag at overtage Directoratet for den botaniske Have. Om hans Beffikkelse til Professor extraordinarius, see ovenfor S. 151.

Om Beffikkelsen af en extraordinær Docent ved Facultetet er ovenfor, Side 150, det Fornødne bemærket.

### Titelforfremmelser, Rangforhøielser og Ordensdecorationer.

#### 1857.

Under 26de April benaadedes Professor Dr. med. S. A. W. Stein med Commandørkorset af Dannebrogordenen og Professor Dr. med. A. Buntzen med Dannebrogordenens Hæderstegn.

#### 1858.

Under 18de Januar benaadedes Professorerne C. Hermansen, F. L. J. Gram, Dr. phil. J. L. Ussing, Dr. phil. F. C. A. Schiern, under 28de s. M. C. B. Holten, under 31te Mai Dr. phil. C. F. Allen og under 25de October B. J. Bjerring med Ridderkorset af Dannebrog.

#### 1859.

Under 2den October benaadedes Professor, Conferentsraad Dr. phil. J. N. Madvig med Storkorset af Dannebrog;

under 1ste Januar Professor Dr. med. C. J. Rahjer med Ridderkorset af Dannebrog.

Under 20de October blev Professor, Etatsraad Dr. phil. F. C. Petersen udnævnt til Conferentsraad.

#### 1860.

Under 6te October benaadedes Professor, Conferentsraad, Dr. phil. J. G. Forchhammer med Dannebrogordenens Commandørkorset;

under 9de Januar Professor R. Gislason og under 6te October Professor J. C. Schiødt med Ridderkorset af samme Orden.

Under sidstnævnte Dato benaadedes Professor J. J. C. Steenstrup med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Under 9de Januar blev der tilstaaet extraordinær Professor Dr. phil. A. S. Ørsted og extraordinær Docent Dr. phil. H. Brøchner og under 18de s. M. Lector M. H. Særtorff Titel af Professor med Rang i 5te Klasse Nr. 8 efter Rangforordningen.

#### 1862.

Under 6te October benaadedes Professor, Conferentsraad Dr. phil. F. C.

\*) En Meddelelse om hans tidligere Stillinger findes i Nordiskt Universitets-Tidskrift, 4de Aargang 1ste Hefte, S. 137.



Sibbern med Commandørforsæt og Professorene Dr. phil. H. L. d'Arrest og Dr. phil. A. Steen med Ridderforsæt af Dannebrogen.

Under 21de October udnævntes Professor, Dr. med. S. A. W. Stein til Etatsraad med Rang i 3die Klasse Nr. 9 efter Rangforordningen.

## 1863.

Under 14de Juli og 12te December tildeles der henholdsvis Docent i flegvigst Ret, Bureauchef F. J. Larsen og Dr. med. Th. S. Warndt Titel af Professor med Rang i 5te Klasse Nr. 8 efter Rangforordningen.

## Facultets-Vesbevisning.

I Anledning af at det den 4de November 1858 var 50 Aar siden, at det lægevidenskabelige Facultets Senior, Conferentsraad Dr. med. D. P. Bang underkastede sig Examen medico-rigorousum ved Kjøbenhavns Universitet, blev det, efter det nævnte Facultets Indstilling, ved Ministeriets Skrivelse af 28de October s. A. tilladt, at der af Facultetet maatte udjærdiges i Diplomform en festlig Udkonfningskrivelse til ham, og at denne, som Vesbevisning, maatte i Facultetets Navn overbringes Jubilaren paa Festsdagen.

## Rector og Decanstifter.

Universitetsrectoratet har i Tidrummet 1857—1863 efter Valg af den academiske Lærerforsamling været beklædt af følgende Professore (\*):

|                      |         |                |                                      |
|----------------------|---------|----------------|--------------------------------------|
| i det academiske Aar | 1856—57 | Conferentsraad | Dr. phil. Madvig (gjenvalgt).        |
| —                    | —       | 1857—58        | Statsraad Dr. phil. Forchhammer.     |
| —                    | —       | 1858—59        | Samme (gjenvalgt).                   |
| —                    | —       | 1859—60        | Statsraad Lic. jur. F. C. Bornemann. |
| —                    | —       | 1860—61        | Samme (gjenvalgt).                   |
| —                    | —       | 1861—62        | Dr. theol. Scharling.                |
| —                    | —       | 1862—63        | Dr. theol. Clausen.                  |

Decanerne i de forskjellige Faculteter have været:

| Det academiske Aar. | det theologiske. | det rets- og statsvidenskabelige. | det lægevidenskabelige. | det filosofiske. | det mathematisk-naturvidenskabelige. |
|---------------------|------------------|-----------------------------------|-------------------------|------------------|--------------------------------------|
| 1856—57 ..          | Hermansen.       | Bedel.                            | Stein.                  | Ussing.          | Holten.                              |
| 1857—58 ..          | Hagen.           | Nagesen.                          | Levy.                   | Westergaard.     | Jürgensen.                           |
| 1858—59 ..          | F. A. Bornemann  | F. C. Bornemann                   | Sommer.                 | Westergaard.     | Steenstrup.                          |
| 1859—60 ..          | Clausen.         | Nagesen.                          | Bunten.                 | Westergaard.     | Jürgensen.                           |
| 1860—61 ..          | Hammerich.       | Gram.                             | Schricht.               | Ussing.          | Jürgensen.                           |
| 1861—62 ..          | Hermansen.       | Nellemann.                        | Otto.                   | Bellshov.        | Steen.                               |
| 1862—63 ..          | Scharling.       | Gram.                             | Stein.                  | Mehren.          | Steen.                               |

\*) Jvfr. for det foregaaende Tidrum „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, Side 278.



### Øversigt over Consistoriums Medlemmer.

Bed Udgangen af Aaret 1856 var der endnu to Anciennetetspladser i Consistorium besatte af det lægevidenskabelige Facultets Medlemmer udover det Antal Pladser, der ifølge Kongelig Resolution af 1ste September 1850 om Sammenfætningen af Consistorium tilkommer det nævnte Facultet\*). Dette uregelmæssige

### Medlemmerne af Consistor

(Efter allerhøieste Resolution af 1ste September 1850: 2 af det theologiske, 2 af det mathematisk-naturvidenskabelige Facultet, eller 11 efter Anciennetet i hvert Facultet.)

| Indtrædelses-<br>Datum.                                                                                                                            | 1857.                                                              | 1858.                                                                                                         | 1859.                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                    | <b>Efter Anciennetet.</b>                                          | <b>Efter Anciennetet.</b>                                                                                     | <b>Efter Anciennetet.</b>                            |
|                                                                                                                                                    | <b>1. Det theologiske Facultet.</b>                                | <b>1. Det theologiske Fac.</b>                                                                                | <b>1. Det theologiske Fac.</b>                       |
| <sup>19</sup> / <sub>3</sub> 1830.<br><sup>11</sup> / <sub>1</sub> 1834.                                                                           | Prof. Dr. theol. Clausen.<br>— C. E. Scharling.                    | —<br>—                                                                                                        | —<br>—                                               |
|                                                                                                                                                    | <b>2. Det rets- og statsvidenskabelige Facultet.</b>               | <b>2. Det rets- og statsvidensk. Facultet.</b>                                                                | <b>2. Det rets- og statsvidensk. Facultet.</b>       |
| <sup>17</sup> / <sub>5</sub> 1844.<br>1856.                                                                                                        | Prof. Lic. jur. Bornemann.<br>— Gram.                              | —<br>—                                                                                                        | —<br>—                                               |
|                                                                                                                                                    | <b>3. Det lægevidenskabelige Facultet.</b>                         | <b>3. Det lægevidensk. Facultet.</b>                                                                          | <b>3. Det lægevidensk. Facultet.</b>                 |
| <sup>20</sup> / <sub>1</sub> 1821.<br><sup>19</sup> / <sub>3</sub> 1836.<br><sup>2</sup> / <sub>6</sub> 1840.<br><sup>6</sup> / <sub>8</sub> 1845. | Prof. Dr. med. Bang.<br>— — Eschricht.<br>— — Otto.<br>— — Stein.  | —<br>—<br>—<br>—                                                                                              | —<br>—<br>—<br>—                                     |
|                                                                                                                                                    | <b>4. Det filosofiske Facultet.</b>                                | <b>4. Det filosofiske Facultet.</b>                                                                           | <b>4. Det filosofiske Facultet.</b>                  |
| <sup>22</sup> / <sub>1</sub> 1828.<br><sup>17</sup> / <sub>11</sub> 1829.<br><sup>27</sup> / <sub>7</sub> 1842.                                    | Prof. Dr. phil. Werlauff.<br>— — Sibbern.<br>— — F. C. Petersen.   | —<br>—<br>—                                                                                                   | —<br>—<br>Død <sup>20</sup> / <sub>10</sub> . Madsen |
|                                                                                                                                                    | <b>5. Det mathem.-naturvidenskabelige Facultet.</b>                | <b>5. Det mathem.-naturvidenskabelige Facultet.</b>                                                           | <b>5. Det mathem.-naturvidenskabelige Facultet.</b>  |
| 1850.<br>1856.                                                                                                                                     | Prof. Dr. ph. Forchhammer.<br>— — C. A. Scharling.                 | —<br>—                                                                                                        | —<br>—                                               |
|                                                                                                                                                    | <b>Efter Valg.</b>                                                 | <b>Efter Valg.</b>                                                                                            | <b>Efter Valg.</b>                                   |
| <sup>8</sup> / <sub>1</sub> 1852.                                                                                                                  | Prof. Dr. phil. Madsen,<br>gjenvalgt <sup>7</sup> / <sub>1</sub> . | —                                                                                                             | Dødfaldet i }<br>Anciennetetsplads. } Madsen 1       |
| <sup>5</sup> / <sub>9</sub> 1854.                                                                                                                  | Prof. Dr. phil. Westergaard.                                       | —                                                                                                             | Gjenvalgt <sup>16</sup> / <sub>9</sub> .             |
| <sup>9</sup> / <sub>9</sub> 1856.                                                                                                                  | — — Bedel.                                                         | befordret til }<br>andet Em- } Velschow <sup>9</sup> / <sub>10</sub> .<br>bede <sup>26</sup> / <sub>7</sub> . | —                                                    |
|                                                                                                                                                    | <b>Salt 16 Medlemmer.</b>                                          | <b>Salt 16 Medlemmer.</b>                                                                                     | <b>Salt 16 Medlemmer.</b>                            |

\*) See „Meddel.“ om Univ. 1849—56, S. 279—281.



Forhold, der maatte bestaae i Overgangstiden, indtil de nye Forfrister kunde fuldstændig sættes i Kraft, er ved indtruffen Afgang i Facultetet ophørt i 1863, fra hvilket Aar den Kongelige Resolution i dette Punkt først er blevet gennemført.

Til Oplysning om Consistoriums Medlemmer i Tidsrummet fra 1857—1863 meddeles følgende Oversigt.

**Tarene 1857—1863.**

statsvidenskabelige, 2 af det lægevidenskabelige, 3 af det philosophiske og 2 af det 5 efter Valg imellem samtlige normerede Professore, ialt 16 Medlemmer.)

| 1860.                | 1861.                   | 1862.                                          | 1863.                   |
|----------------------|-------------------------|------------------------------------------------|-------------------------|
| Efter Anciennetet.   | Efter Anciennetet.      | Efter Anciennetet.                             | Efter Anciennetet.      |
| Det theologiske Fac. | 1. Det theologiske Fac. | 1. Det theologiske Fac.                        | 1. Det theologiske Fac. |
| —                    | —                       | —                                              | Clausen.                |
| —                    | —                       | —                                              | C. E. Scharling.        |
| Det rets- og stats-  | 2. Det rets- og stats-  | 2. Det rets- og stats-                         | 2. Det rets- og stats-  |
| vidensf. Facultet.   | vidensf. Facultet.      | vidensf. Facultet.                             | vidensf. Facultet.      |
| —                    | Død $\frac{9}{10}$ .    | —                                              | Gram.                   |
| —                    | Kayser.                 | —                                              | Kayser.                 |
| Det lægevidensf.     | 3. Det lægevidensf.     | 3. Det lægevidensf.                            | 3. Det lægevidensf.     |
| Facultet.            | Facultet.               | Facultet.                                      | Facultet.               |
| —                    | —                       | —                                              | Bang.                   |
| —                    | —                       | —                                              | Død $\frac{22}{2}$ .    |
| —                    | —                       | Entlediget $\frac{23}{8}$ .                    | Stein.                  |
| Det philosophiske    | 4. Det philosophiske    | 4. Det philosophiske                           | 4. Det philosophiske    |
| Facultet.            | Facultet.               | Facultet.                                      | Facultet.               |
| —                    | —                       | —                                              | Berlauff.               |
| —                    | —                       | —                                              | Sibbern.                |
| —                    | —                       | —                                              | Madvig.                 |
| Det mathem.-natur-   | 5. Det mathem.-natur-   | 5. Det mathem.-natur-                          | 5. Det mathem.-natur-   |
| vidensf. Facultet.   | vidensf. Facultet.      | vidensf. Facultet.                             | vidensf. Facultet.      |
| —                    | —                       | —                                              | Forchhammer.            |
| —                    | —                       | —                                              | C. A. Scharling.        |
| Efter Valg.          | Efter Valg.             | Efter Valg.                                    | Efter Valg.             |
| —                    | —                       | —                                              | Nagesen.                |
| —                    | —                       | —                                              | Westergaard.            |
| —                    | —                       | Død $\frac{8}{7}$ . Steensrup $\frac{12}{9}$ . | Steensrup.              |
| —                    | —                       | Hermansen $\frac{12}{9}$ .                     | Hermansen.              |
| —                    | —                       | —                                              | Levy $\frac{11}{5}$ .   |
| Ialt 16 Medlemmer.   | Ialt 16 Medlemmer.      | Ialt 16 Medlemmer.                             | Ialt 16 Medlemmer.      |



### Personalsforandringer og Bestemmelser, vedkommende Professorernes Vibestillinger ved Univerſitetet eller Communitetet.

I de ſæregne, iſølge Kongelig Reſolution af 1ſte Septbr. 1850, Poſt 7. a. b. \*) Professores conſistoriales forbeholdte, Stillinger ved Conſistorium og Univerſitets-  
qvæſturen ere følgende Personalsforandringer \*\*) indtrufne:

#### Referendarius Conſistorii.

Efter Profeſſor Bedel, der ved ſin Befordring til andet Embede forlod Stillingen i Aaret 1858, indtraadte Profeſſor Aageſen i denne.

#### Inspectores quæſturæ.

Efter Profeſſor, Etatsraad Bernemanns Død den 6te October 1861 blev Profeſſor Aageſen den 30te ſ. M. valgt i hans Sted.

#### Secretarius Conſistorii.

Den med denne Poſt tidligere forbundne Lønning er, efterat Profeſſor, Conferentſaad Petersen, der beklædte Poſten ved Udgangen af Aaret 1859, var afgaaet ved Døden, bleven inddragen. Forinden Lønningsloven af 12te Januar 1858 udkom, blev der af det paa Univerſitetets Budget til Conſistorium normerede Beløb af 2,000 Rd. til Secretariatsforretninger, Trykningsomkoſtninger m. v. udredet 200 Rd. til Secretarius Conſistorii og 200 Rd. til Conſistoriums Fuldmægtig, dog ſaaledes at diſſe 400 Rd. ſtilledes til Conſistoriums Diſpoſition. Ved Univerſitetets Normalreglement af 13de November 1844 blev det beſtemt \*\*\*), at de Secretarius tillagte 200 Rd. ved den første Vacance i Poſten maatte hjemfalde til Conſistoriums Diſpoſition for i Forbindelse med de 200 Rd. til Conſistoriums Fuldmægtig at anvendes til Beſtridelse af Correſpondanceudgifter paa den Maade, ſom Conſistorium maatte finde henſigtsmæſſigt. Loven af 12te Januar 1858 gjorde imidlertid heri en Forandring og ophævede Conſistoriums Bemyndigelse til at anvende Beløbet, idet de 200 Rd. til Conſistoriums Fuldmægtig bleve optagne under den i Lovens § 9 opførte ſamlende Lønningsſum og Lovens § 10 bevilgede de andre 200 Rd. ſom et ſærligt Honorar til Secretarius conſistorii.

Da den byrdefuldeſte Del af de Secretarius iſølge Inſtruxen for Conſistorium af 8de Mai 1801 †) paahvilende Forretninger var gaaet over paa Andre, nemlig til Conſistoriums Referendarius og Fuldmægtig, og det derfor maatte kunne paalægges Secretarius at udføre det ham tilfaldende Arbejde uden vederlag, medens det paa den anden Side maatte anſees for ſærdeles magtpaaliggende, at den Conſistoriums Fuldmægtig tilſtaaede Løn fik en paſſende Forhøiſe, beſatte Conſistorium efter den tidligere Secretær, Conferentſaad, Profeſſor Petersens dødelige Afgang ikke ſtrax Poſten, men indſtillede i Skrivelse af 19de Mai 1860 til Miniſteriet, at det til Honorar for Secretarius conſistorii beſtemte Beløb af 200 Rd. maatte fra 1ſte November 1859 at regne ſtilles til Conſistoriums Diſpoſition for at anvendes til Honorar for Beſorgelſen af de Secretarius conſistorii tidligere paahvilende Forretninger med Henſyn til Conſistorialſagerneſ Expedition.

Herpaa ſvarede Miniſteriet i Skrivelse af 30te ſ. M., at Samme ikke

\*) See „Meddelel.“ om Univ. 1849—56, S. 48.

\*\*) For den foregaaende Arrække ſſr. ſammesteds, S. 282.

\*\*\*) See Selmers Univ. Arb. for 1844, S. 16—17.

†) Findes i Badens Univ. Journal for 1801, S. 137—140.



ansaa sig besøiet til at foretage en saadan fra Bestemmelserne i Lov af 12te Januar 1858 afvigende Forandring, men, forsaavidt Consistorium fremdeles var af den Mening, at Consistorialsagerne vilde kunne udføres paa bedre Maade end ved en fast dertil valgt Secretarius, forventede derom at modtage et nærmere Forslag, for ved den næste Finantslov at erhverve den fornødne Bevilling til en hensigtsmæssigere Anvendelse af det omtalte Honorar.

Efterat Consistorium derpaa i Skrivelse af 2den Juli 1860 havde foreslaaet, at det Secretarius consistorii tillagte aarlige Honorar af 200 Rd. maatte deles lige imellem Referendarius consistorii og Consistoriums Fuldmægtig, blev denne Fordeling, i Henhold til et derom af Ministeriet i Udkastet til Finantsloven for 1861—62\*) optaget Forslag, bevilget ved Finantsloven for bemeldte Finantsaar.

Efter den saaledes med Lønningen foretagne Forandring udføres de Secretarius consistorii paahvilende Forretninger af En af Profesforerne, hvem Functionen, som et særligt Hverv, overdrages af Consistorium.

### Provstiet ved Communitetet og Regentsen.

Fra dette Embede blev Profesfor, Etatsraad Dr. phil. F. C. Peterjen, der havde beklædt det siden Aaret 1829, ved allerhøieste Resolution af 6te Februar 1859 i Raade og med Pension entlediget.

Ved samme Kongelige Resolution blev Kirke- og Undervisningsministeriet be-  
myndiget til at vedtage Reglerne for den fremtidige Fremgangsmaade ved Besættelsen af Communitets- og Regentsprovstiet. I Medfør af denne allerhøieste Bemyndigelse fastsatte Ministeriet, i Overensstemmelse med hvad Consistorium særligt om dette Embede havde yttret under den ovenfor Side 27—28 omtalte Brevvevling, ved Skrivelse af 18de Februar s. A. som Regel for Fremtiden, at Regentsprovstiet bliver at besætte af Ministeriet efter Forslag af Consistorium.

Ved Ministeriets Skrivelse af 14de Marts næstefter blev Profesfor Gram beklædt til Provst ved Communitetet og Regentsen fra 1ste April s. A. at regne, dog saaledes, at Ministeriet forbeholdt sig at tage nærmere Bestemmelse om Embedets Lønning og Emolument.

Denne Bestemmelse blev, efter Brevvevling med Consistorium, tagen ved Ministeriets Skrivelse af 6te Juni s. A., ved hvilken der blev tillagt Profesfor Gram i den nævnte Egenkab en Lønning af 300 Rd., at udbetale uden Cumulationsafkortning (Lov 12te Januar 1858 § 3), samt Emolument af fri Bolig og 10 Favne Brænde aarlig, saaledes at Omkostningerne med Brændets Søgning og Hugning blive at bære af Deputatisten selv uden Udgift for Communitetet.

Med Hensyn til Boligens Vedligeholdelse henvises til hvad nedenfor vil blive anført i Afsnittet om Profesforernes Friboliger.

### Profesforernes Friboliger og Husleieportioner.

#### Friboliger.

Med Hensyn til Universitetsprofesforernes Friboliger og Embedsboliger\*\*) er der for Tidsrummet 1857—63 kun at mærke en almindeligere Bestemmelse, der

\*) See de trykte Anmærkninger til Finantslovdraftet for 1861—62, S. 129.

\*\*) Jfr. „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, S. 282—288, 294—309.



angaaer Fordelingen af Byrden ved Boligernes Vedligeholdelse imellem Universitetet og de paagjældende Beneficiarier. Anledningen til en almindelig Ordning af dette Forhold gav det ved Regentseksprovisiats Besættelse med Professor Gram reiste Spørgsmaal om Udstrækningen af hans Forpligtelse til at vedligeholde den ham tillagte Fribolig i Regentshbygningen, idet Ministeriet, for at tilvejebringe faste almindelige Regler for Vedligeholdelsen af de Universitetsprofessorerne tillagte Embedsboliger, paalagde Bygningsinspector, Professor Hansen og Universitetets Dvæstor i Forening at meddele Ministeriet et hertil sigtende Forslag.

Efter at have modtaget dette og angaaende samme at have brevvekslet med Consistorium, som i det Hele sandt Forslaget hensigtsvarende, fastsatte Ministeriet ved Skrivelse af 17de October 1859 (til Consistorium, Dvæstor og vedkommende Bygningsinspector) følgende nærmere Bestemmelser til i Almindelighed at gjælde som Regel for Vedligeholdelsen af de Embeds- eller Friboliger, for hvis Vedkommende det paahviler Universitetet eller Communitetet at deltage i Vedligeholdelsen:

Stiftelsen, Universitetet eller Communitetet, har at bekoste alle udvendige Reparationer, saasom Vedligeholdelsen af Boligens Muur- og Tagværk, ydre Maling, Porte, Brolægning, Vandrender og Pompeutræ m. m., fremdeles alle større Reparationer i det Indre, nemlig Anbringelse af nye Gulve, Trapper, Løster, Binduer, Dørre, Panel, Kaffelovne og Comfurindretninger m. v.

Beboeren har at bekoste den indvendige Maling, Tapetsering, Vedligeholdelsen af Paaase og alle mindre til den ordinære Vedligeholdelse henhørende Reparationer af Binduer, Gulve, Dørre, Paneler, Trapper, Kaffelovne, og Kaffelovnsrør, Ildsteder, Kjøkkenborde og andre faste Inventariegenstande, alt efter vedkommende Bygningsinspectors Udsættelser ved de aarlige Syn af den paagjældende Bygning. Beboeren har ogsaa selv at udrede Bekostningerne ved alle Forandringer, som han til sin egen Bekvemmelighed eller efter sit private Liv ønsker foretagne i Værelsernes indre Indretning, saasom Deling af Værelserne ved Stillerum, Opsætning af faste Skabe eller andet deslige; fremdeles har Beboeren selv at bekoste Forsatsvinduer, som han ønsker i Leiligheden, ligesom han ogsaa maa betale de større Reparationer, som af ham eller Familie foranlediges ved Beskadigelse, der efter Bygningsinspectorens Skøn ikke ere en nødvendig Følge af den stadige og ordentlige Benyttelse af Leiligheden. Med Hensyn de Boliger, hvortil der hører Haver, paahviler det Beboeren at bekoste Reparationer af de deri værende Lyshuse, samt alle mindre Reparationer og al Maling af det derom anbragte Plankeværk eller Stakit, saaledes at Stiftelsen kun bekoster de ny Plankeværker og Stakitter eller den delvise Fornyelse deraf, som bliver nødvendig, uagtet den ældre Indhegning har været forsvarlig vedligeholdt og malet.

Det stadige Tilsyn med alle de Boliger, paa hvilke disse Regler gjøres anvendelige, overdrages til den vedkommende Bygningsinspector, som foruden at overvære Boligens Aflevering til nye Beboere og hvert Feraar at optage Syn over de paagjældende Boliger, har at bestemme, hvilke Reparationer der i Aarets Løb bør udføres enten for Eierens eller Beboerens Regning, for at Boligerne ikke skulle forfalde eller beskadiges.

Foranstaaende Regler ville være strax at tage til Følge for:

Professorboligen i det forrige Chirurgiske Academies Bygning,



med Hensyn til hvis Bedligeholdelse der hidtil ikke havde været givet Nogen endelig Bestemmelse;

Regentsprovstens Embedsbolig;

Boligerne i det kemiske Laboratoriums Bygninger, dog midlertidig undtaget Professorenboligen, for hvilken Ministeriets Skrivelse af 6te October f. A. \*) bliver ved Magt, saalænge Professor Scharling er i Besiddelse af den;

samt eventualiter for Boligerne i det nye astronomiske Observatoriums Bygning,

og for Directørboligen i den botaniske Haves Bygninger, saafremt en ny Besidder tiltræder den.

Derimod vil det, forsaavidt angaaer Embedsboligen for Professoren i Zoologi og Mineralogi og Frieboligen (Optionsboligen) i Communitetsbygningen paa Nørregade, have sit Forblivende ved de ifølge de Kgl. Resolutioner af 22de Januar 1841\*\*) (sammenholdt med Ministeriets Skrivelse af 15de November 1856) og 14de Mai 1847\*\*\*) for disse Boligers Bedligeholdelse gjældende Regler, indtil Boligerne blive ledige ved de nuværende Besidderes Afgang. Paa samme Maade blive de nye Regler ogsaa først, naar Boligerne ved de nuværende Besidderes Afgang blive ledige, at bringe i Anvendelse ved Conservatorboligen i det forrige kirurgiske Academies Bygning, Gartnerboligen i den botaniske Have og samtlige Pedel- og Portnerboliger samt Boliger for endel underordnede Betjente ved Universitetet og Communitetet.

Tillige blev det udtrykkelig paalagt Universitetets Nvæstfor fremtidig at overvære Overleveringen af enhver Embedsbolig eller Fribolig, for hvilken de ovenstaaende Regler gjælde, naar en saadan Forretning i Anledning af Besidderstifte skal foretages.

#### Universitetets Husleieportioner.

Om Husleieportionerne til Universitetets Professore kan henvises til „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, S. 288, hvor de almindelige Forhold ere berørte, i hvilke ikke senere nogen Forandring er foregaaet.

Derimod bliver her at omtale følgende særlige Bestemmelse, som er tagen om Udelukkelse af Professor Rostgardianus fra Afgang til Universitetets Husleieportioner, naar han i denne Egenkab oppebærer Hjælp til Husleie af det Rostgaardske Legat.

Ved Fundatsen for bemeldte Legat § 14 er der til Husleiehjælp henlagt en Capital af 4000 Rd. I Forbindelse med en i Aaret 1858 truffen nærmere Ordning af Legatets Forhold, der nedenfor paa sit Sted vil finde udsørlig Omtale, blev det ved Ministeriets Skrivelse af 15de Juli f. A. bestemt, at Renten af hin Capital, der ved Oplæg var opvoget til 4,450 Rd., foruden at der havde en contant Beholdning af 36 Rd. 30 Sk., skal udbetales Professor Rostgardianus ved Siden af hans Embedslønning.

\*) Herom vil det Nærmere blive meddelt nedenfor paa sit Sted.

\*\*) Jfr. Selmers Univ. Arb. for 1841, S. 37; „Meddelelserne“ om Univ for 1849—56, S. 287.

\*\*\*) Jfr. Samme Arb. for 1847, S. 58.



Saa længe Professor Velschow var i Embedet, henstod Renten ubenyttet, eftersom han havde Husleieportion af Universitetet. Ved Professor Allens Udnævnelse efter Velschows Død til Professor Rostgardianus indstillede Consistorium i Skrivelse af 19de September 1862 til Ministeriet, at det maatte blive fastsat, at Professor Rostgardianus skal oppebære Renten af Legatet fra Dagen for sin Udnævnelse. Men under Forhandlingerne om den ovenomtalte Ordning af Legatets Forhold i det Hele havde Consistorium i Skrivelse af 17de Mai 1858 tiltraadt den, dengang af Universitetets Næstformand udtalte Mening, at Professor Rostgardianus ved at erholde den Rostgaardske Husleieportion maatte ansees ubeløst fra senere at erholde en af Universitetets Husleieportioner, idet han maatte antages at erholde fuld Erstatning for det Beløb, som den Rostgaardske Husleieportion er mindre end Universitetets, derved, at han erholder hin længe førend han efter sin Anciennitet som Universitetslærer kan ventes i Reglen at ville opnaa en af Universitetets Husleieportioner.

Heraf tog Ministeriet Anledning til, forinden nogen endelig Beslutning blev tagen i de omtalte Retninger for det Rostgaardske Legat, ved Skrivelse af 7de October

### Overfikt over Fordelingen af Universite

|                                    | 1857.                                                                       | 1858. |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------|
| Ved Udgangen af Aaret 1856 *).     |                                                                             |       |
| Professor Sibbern .....            | —                                                                           | —     |
| — Dr. theol. Scharling, C. E. .... | —                                                                           | —     |
| — Eschricht .....                  | —                                                                           | —     |
| — Larsen .....                     | Befordret til andet Embede <sup>30/6</sup> 56.                              | —     |
| — Bang .....                       | —                                                                           | —     |
| — Otto .....                       | —                                                                           | —     |
| — Bornemann, F. E. ....            | —                                                                           | —     |
| — Madsvig .....                    | —                                                                           | —     |
|                                    | Prof. Velschow ....                                                         | —     |
| Tilsammen Husleieportioner...      | 8.<br>Prof. Velschow<br>første Gang for Halv-<br>aaret til October<br>1857. | 8.    |

\*) See „Meddelelserne“ om Univ. 1849—56, S. 294—295.



1862 at forlange Professor Allens Erklæring, om han, forudsat at Spørgsmaalet blev afgjort i Overensstemmelse med Consistoriums nysaanførte Ansættelse, onskede strax at tiltræde Nydelser af det Rostgaardske Legats Husleieportion. Efterat Professor Allen derpaa havde ytret sig for, selv under hin Forudsætning, strax at ville tiltræde Legatets Husleiehjælp, blev det ved Ministeriets Skrivelse af 7de November 1862 (til Professor Allen og Consistorium) bestemt, at Renten af den ved det Rostgaardske Legats Fundats til Bopæl for Professor Rostgardianus henlagte Capital, 4,486 Rd. 30 ß., blev at udbetale til Professor Allen fra den Dag, han var udnævnt til Professor Rostgardianus, med Halvdelen til hver af de sædvanlige Renteterminer, dog at han, ved saaledes at oppebære Legatportionen, udelukkes fra senere at kunne opnaae nogen af Universitetets ordinære Husleieportioner.

Følgende tabellariske Oversigt viser Husleieportionernes Fordeling i Tiden fra Aaret 1856 til Udgangen af 1863.

Husleieportioner fra 1857—1863.

| 1859. | 1860. | 1861.                                                     | 1862.                                                    | 1863.                                                       |
|-------|-------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| —     | —     | —                                                         | —                                                        | Professor Sibbern*).                                        |
| —     | —     | —                                                         | —                                                        | — Scharling, E. C.                                          |
| —     | —     | —                                                         | —                                                        | Død 22/263.                                                 |
| —     | —     | —                                                         | —                                                        | Professor Bang.                                             |
| —     | —     | —                                                         | Entlediget fra 23/62.                                    | —                                                           |
| —     | —     | Død October 1861.                                         | —                                                        | — Madvig.                                                   |
| —     | —     | —                                                         | Død 9/762.                                               | — Nielsen.                                                  |
| —     | —     | Prof. Nielsen.....                                        | Prof. Sommer.....                                        | — Sommer.                                                   |
| —     | —     | —                                                         | Prof. Hermansen.....                                     | — Hermansen.                                                |
| —     | —     | —                                                         | —                                                        | — Westergaard.                                              |
| 8.    | 8.    | 8.                                                        | 8.                                                       | 8.                                                          |
|       |       | Prof. Nielsen første Gang for Halvaaret til October 1862. | Prof. Sommer første Gang for Halvaaret til October 1863. | Prof. Westergaard første Gang for Halvaaret til April 1864. |

) Desuden personligt Tillæg af 150 Rd., see sammesteds S. 288.



## Særlige Bestemmelser, vedkommende enkelte Professorer, tilligemed en Anciennetetsfortegnelse over Lærerpersonalet.

Her bliver at omtale to Tilfælde, hvori det undtagelsesvis er blevet tvende Professorer indrømmet, at Tjenestealderen, der lægges til Grund for Alderstillægene efter Lønningsloven for Universitetet, maa beregnes fra et tidligere Tidspunkt end den første Ansættelse ved Universitetet, men selvfølgelig uden at derved hjemles nogen extraordinær Anciennetetsberegning med Hensyn til de Rettigheder, hvorved Professorernes indbyrdes Tjenestealder endnu kommer i Betragtning (Sæde i Consistorium og Husleieportioner).

Den ene af disse Undtagelser angik Conferentsraad Dr. phil. Hauch, der i Aaret 1827 blev ansat som Lector ved Sorø Academi og i Aaret 1846 forflyttedes til et Professorat i Kiel, hvor han forblev indtil han i Aaret 1851\*) beskikkedes til Professor i Æsthetik ved Kjøbenhavns Universitet. Han vilde ifølge Kongelig Resolution af 12te Juni 1847\*\*), der tillagde Lectorerne ved Sorø Academi lige Anciennetet med Professorerne ved Kjøbenhavns Universitet, ifølge Lønningsloven af 12te Januar 1858 have opnaaet den højeste Professorlønnings efter Loven, 2,900 Rd., saafremt hans Ansættelse i Kiel ikke havde afbrudt Anciennetets Aarrække, hvis Continuitet efter den nævnte Resolution betingedes af umiddelbar Overgang fra Sorø Academi til Universitetet.

Efter et af Ministeriet stillet Vædringsforslag\*\*\*) til Finantslovudkastet for 1861—62 blev der ved Finantslovens Vedtagelse af Rigsdagen bevilget ham højeste Professorlønnings uanseet hin Hindring for at beregne hans Tjenestealder fra en Tid, der gav det lovbetingede Antal Tjenesteaar for denne Lønnings Opnaaelse.

Den anden Undtagelse ffete ved Professor Steens Beskikkelse i den mathematiske Professorplads. Ved hans Ansættelse som fast Lærer i Mathematik ved den polytechniske Lærestalt blev der ved Finantsloven for Finantsaaret 1859—60 †) tillagt ham en extraordinær Anciennetet fra 23de Februar 1853. Efterat han under 23de Januar 1861 var bleven udnævnt til Professor ved Universitetet og i denne Egenstaa, i Medfør af Bestemmelsen i Lønningsloven af 12te Januar 1858 § 6, ophørte at nyde Lønning som Lærer ved den polytechniske Lærestalt, blev der, efter Ministeriets Forslag, ved Finantsloven for Finantsaaret 1862—63 ††) indrømmet ham, at hans Anciennetet som Professor ved Universitetet med Hensyn til Lønningsberegningen maatte regnes fra samme Tid, som forhen ved Lærestalten, eller fra 23de Februar 1853.

\*) Om den Professor Hauch ved Ansættelsen særlig tillagte Lønning, see „Meddelelserne“ om Univ. for 1849—56, S. 317.

\*\*) See Selmers Arb. for 1847, S. 61—62.

\*\*\*) Jfr. Rigsdagstid. f. 12te Sess. 1862, Anh. B. Sp. 81—82 Nr. 30; Folketh. Tid. Sp. 2427.

†) See de trykte Anmærkn. til Finantslovudkastet for 1859—60, S. 53.

††) See sammesteds for 1862—63, S. 196.



— Et særligt Hverv blev paalagt den daværende Lector (nu Professor) i de oldnordiske Sprog ved Universitetet. Paa Justitsministeriets, efter Brevvevling med Kirke- og Undervisningsministeriet, nedlagte allerunderdanigste Forestilling blev det nemlig ved allerhøieste Resolution af 27de Mai 1857 bestemt, at de Attester om Kundskab i det islandske Sprog, som i Medfør af Kongelig Resolution af 8de April 1844 skulle ledsage Ansøgninger fra Ikke-Islandere om Embedsansættelse i Island, skulle indtil videre, for at anses som gyldige, være udstedte enten af Lectoren i de oldnordiske Sprog ved Kjøbenhavns Universitet eller af den ved den lærde Skole i Reykjavik fast ansatte Lærer i det islandske Sprog. Ved at meddele Kirke- og Undervisningsministeriet denne Kongelige Resolution, som tillige indeholdt nærmere Bestemmelse om Beskaffenheden af den Prøve, der i det omtalte Niemed vilde være at afholde, tilføiede Justitsministeriet i Skrivelse af 16de Juni s. A., at Samme vilde drage Omsorg for, at der, hvad enten Prøven afholdtes af Professor Gislason eller af den ved Skolen i Reykjavik ansatte Lærer, blev tilstaaet Examinator et passende Honorar i Forhold til Forretningens Omfang. Om Indholdet af Justitsministeriets Skrivelse blev derpaa Professor Gislason under 24de s. M. underrettet af Kirke- og Undervisningsministeriet.

— Professor, Conferentsraad Sibbern blev, efter et derom indgivet, saavel af det philosophiske Facultet som Consistorium anbefalet Andragende, ved Ministeriets Skrivelse af 12te December 1862 fritagen for at deltage i Udsættelsen af de æsthetiske Prisopgaver ved Universitetet og Bedømmelsen af de indkomne Prisaafhandlinger, saaledes at det blev overdraget Professorerne Ussing og Brøchner i Forbindelse med Professor, Conferentsraad Hauch at udføre dette Hverv. Fremdeles blev Conferentsraad Sibbern efter et ligeledes derom indgivet Andragende, som Consistorium i Overensstemmelse med det philosophiske Facultets derom indhentede Erklæring havde anbefalet, ved Ministeriets Skrivelse af 27de December s. A. fritagen for at deltage i det philosophiske Facultets almindelige Sager, saaledes at hans Embedsvirksomhed indskrænkedes til at holde Forelæsninger og Examinatorier samt at examinere ved den almindelige philosophiske Prøve og at besørge Alt, hvad der vedkommer dennes Ordning. Det Arbejde, hvorfra Conferentsraad Sibbern paa denne Maade blev løst, overtog Professor Brøchner.

3 „Meddelelserne“ om Univ. for 1849—56, S. 322—325, er optaget en Anciennetetsfortegnelse over Professorerne i normeret Plads og de faste Docenter ved Universitetet ved Udgangen af Aaret 1856, ordnede efter Tiden for deres første Ansættelse.

Da der i de 7 Aar, som nærværende Hefte af „Meddelelserne“ omfatter, er foregaaet ikke saa Forandringer i Fortegnelsen ved Afgang og nye Udnævnelser, tilføies her en ny Oversigt over Lærerpersonalet ved Udgangen af Aaret 1863, med Hensyn til hvis Ansættelse og Benyttelse ganske gjælder hvad der paa det anførte Sted i „Meddelelserne“ for den foregaaende Aarrække er bemærket.



## Anciennetetsfortegnelse \*)

over Profefſorer i normeret Plads og de faſte Docenter ved Univerſitetet ved Udgangen af Aaret 1863, ordnede efter Tiden for deres forſte Anſættelſe.

## A. Profefſorer i normeret Plads.

(De med \* betegnede Profefſorer havde ved Udgangen af Aaret 1863 Fribolig eller Huſleieportion.)

| Navne.            | Facul-<br>tet. | Førſte faſte Anſættelſe ved<br>Univerſitetet.                                                                                | Senere Anſættelſe i<br>Profefſorplads.                                                                 |
|-------------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Werlauff.*     | Ph.            | 15/8 1810. Adj. ved Univ.                                                                                                    | 24/2 1812. Prof. i nor-<br>diſt Hiſt.                                                                  |
| 2. Sibbern.*      | Ph.            | 27/10 1813. Prof. extr. i Philoſ.                                                                                            |                                                                                                        |
| 3. Bang.*         | Egv.           | 13/8 1814. Adj. ved Fac.                                                                                                     | 27/1 1818. Prof. extr.                                                                                 |
| 4. Clauſen.*      | Th.            | 3/4 1821. Lect. ved Fac.                                                                                                     | 25/6 1822. Prof. extr.                                                                                 |
| 5. Forchhammer.*  | M.-N.          | $\left. \begin{matrix} 17/5 \\ 11/11 \end{matrix} \right\}$ 1823. Lect. i Chemi<br>og Mineral.                               | 26/4 1831. Prof. extr. i<br>Minlog.                                                                    |
| 6. Madvig.*       | Ph.            | 16/9 1828. Lect. i Philol.                                                                                                   | 17/11 1829. Prof. extr. i<br>lat. Spr.                                                                 |
| 7. Scharling.*    | Th.            | $\left. \begin{matrix} 4/9 \\ 11/1 \end{matrix} \right\}$ 1830. Lect. ved Sorø Ac.<br>1834. Prof. ord. i Theol.<br>ved Univ. |                                                                                                        |
| 8. Stein.*        | Egv.           | $\left. \begin{matrix} 28/2 \\ 3/4 \end{matrix} \right\}$ 1837. Doc. ved chir. Ac.<br>1840. Prof. extr. ved<br>chir. Ac.     | $\left. \begin{matrix} 17/12 \\ \end{matrix} \right\}$ 1841. Overgaaet til<br>Univ. ſom<br>Prof. extr. |
| 9. Levh.*         | Egv.           | 15/9 1840. Lect. i Medic.                                                                                                    | 29/9 1841. Prof. extr. i<br>Accouch.                                                                   |
| 10. Scharling.*   | M.-N.          | 15/9 1840. Lect. i Chemi.                                                                                                    | 23/12 1842. Prof. extr.                                                                                |
| 11. Nielsen.*     | Ph.            | 22/4 1841. Prof. extr. i Philoſ.                                                                                             |                                                                                                        |
| 12. Sommer.*      | Egv.           | 18/2 1842. Lect. i Medic.                                                                                                    | 9/6 1843. Prof. extr.                                                                                  |
| 13. Hermanſen.*   | Th.            | 12/7 1844. Lect. i ſemitifſ-<br>orient. Philol.                                                                              | 29/9 1845. Prof. extr.                                                                                 |
| 14. Weſtergaard.* | Ph.            | 12/7 1844. Lect. i indiſt orient.<br>Philol.                                                                                 | 29/9 1845. Prof. extr.                                                                                 |
| 15. Buntzen.*     | Egv.           | 2/11 1844. Lect. i Fac.<br>28/11 1845. Prof. extr. i<br>Zoologi.                                                             | 19/8 1853. Prof. ord.                                                                                  |
| 16. Steenſtrup.*  | M.-N.          | $\left. \begin{matrix} 1/9 \\ \end{matrix} \right\}$ 1841. Conſt. Lect. ved<br>Sorø Ac.                                      |                                                                                                        |
| 17. Gram.*        | N.o.St.        | 9/4 1847. Lect. i Fac.                                                                                                       | 22/1 1849. Prof. extr.                                                                                 |

\*) Om hvad der ſærligt ved enkelte Profefſorers Anciennetet eller Fribolig er at bemærke, henviſes til hvad der ved Fortegnelsen for 1856 er anført i „Meddelelſerne“ om Univ. for 1849—56, S. 323—324, Noterne.



| Navne.         | Facul-<br>tet. | Første faste Ansættelse ved<br>Universitetet.                                                                  | Senere Ansættelse i<br>Professorsplads.                         |
|----------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 18. Schiern.   | Ph.            | 17/7 1847. Lect. i Historie.                                                                                   | 18/5 1851. Prof. ord.                                           |
| 19. Ussing.    | Ph.            | 23/10 1847. Lect. i græsk og<br>rom. Philol.                                                                   | 30/7 1849. Prof. extr.                                          |
| 20. Gislason.  | Ph.            | 2/5 1848. Extr. Doc. samt<br>Lect. i de oldn. Sprog.                                                           | 23/6 1862. Prof. ord. i<br>de nord. Spr.                        |
| 21. Kayser.    | R.o.St.        | 29/9 1848. Prof. extr. i Stat.<br>og Statsøcon.                                                                |                                                                 |
| 22. Holten.    | M.=N.          | 19/11 1849. Lect. i Physiske<br>samt extr. Doc.                                                                | 28/8 1852. Prof. ord.                                           |
| 23. Mehren.    | Ph.            | 13/4 1851. Lect. i semitisk-<br>orient. Philol.                                                                | 20/3 1854. Prof. ord.                                           |
| 24. Allen.     | Ph.            | 18/5 1851. Extr. Doc. i Hist.                                                                                  | 17/8 1862. Prof. ord.<br>(Rostgard.) i Hist. og<br>nord. Antiq. |
| 25. Hauch.     | Ph.            | 2/9 1851. Prof. i Æsthetik.<br>(28/7 1827. Lect. ved Copenh.<br>Acad.<br>2/3 1846. Prof. ved Kiøbs-<br>Univ.). |                                                                 |
| 26. Bornemann. | Th.            | 28/7 1854. Prof. ord.                                                                                          |                                                                 |
| 27. Saxtorph.  | Lgv.           | 14/1 1855. Lect. i Fac.                                                                                        | 17/6 1862. Prof. ord.                                           |
| 28. Aagesen.   | R.o.St.        | 3/2 1855. Lect. i Fac.                                                                                         | 26/5 1856. Prof. ord.                                           |
| 29. Ørsted.    | M.=N.          | 21/4 1858. Prof. extr. i<br>Botanik.                                                                           | 24/3 1862. Prof. ord.                                           |
| 30. d'Arrest.  | M.=N.          | Rgl. Resol. 15/8 1857 const.<br>og 16/5 1858 best. til Prof.<br>ord. i Astron.                                 |                                                                 |
| 31. Neumann.   | R.o.St.        | 31/8 1858. Lect. i Fac.                                                                                        | 17/8 1859. Prof. ord.                                           |
| 32. Hammerich. | Th.            | 19/5 1859. Prof. ord.                                                                                          |                                                                 |
| 33. Steen.     | M.=N.          | 23/1 1861. Prof. ord.                                                                                          |                                                                 |
| 34. Gees.      | R.o.St.        | 31/10 1861. Lect. i Fac.                                                                                       | 27/12 1862. Prof. ord.                                          |
| 35. Gold.      | R.o.St.        | 28/11 1861 af Min. cft., 16/12<br>1862 befuldmægtiget til Prof. ord.                                           |                                                                 |

## B. Normerede Lectorer og Docenter.

| Navne.        | Facultet. | Ansættelsestid.                                                    |
|---------------|-----------|--------------------------------------------------------------------|
| 1. Stephens.  | Ph.       | 13/4 1851. Rgl. cft. 14/1 1855, fast best. til<br>Lect. i Engelsk. |
| 2. Oppermann. | Ph.       | 21/9 1852. Lect. i Tydsk.                                          |
| 3. Bjerring.  | Ph.       | 13/11 1852. Lect. i Fransk.                                        |
| 4. With.      | Lgv.      | 23/6 1862. Lect. i Fac.                                            |
| 5. Schmidt.   | Lgv.      | 19/7 1862 af Min. cft.; 29/4 1863 Lect. i Fac.                     |



## C. Extraordinære Docenter.

| Navne.        | Facultet. | Anfættelsestid.                                                         |
|---------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1. Schütze.   | M. o. St. | <sup>14</sup> / <sub>1</sub> 1855. Extr. Doc. i fiesv. Ret.             |
| 2. Worsaae.   | Ph.       | <sup>2</sup> / <sub>5</sub> 1855. Doc. i nord. Olds.                    |
| 3. Hønen.     | Ph.       | <sup>26</sup> / <sub>6</sub> 1856. Doc. i den bild. Kunst og dens Hist. |
| 4. Brøchner.  | Ph.       | <sup>3</sup> / <sub>2</sub> 1857. Extr. Doc. i Philos.                  |
| 5. Smith.     | Ph.       | <sup>31</sup> / <sub>10</sub> 1859. Extr. Doc. i slavisk Spr. og Lit.   |
| 6. Lyngby.    | Ph.       | <sup>14</sup> / <sub>7</sub> 1863. Extr. Doc. i nord. Philos.           |
| 7. Grundtvig. | Ph.       | <sup>14</sup> / <sub>7</sub> 1863. Extr. Doc. i nord. Philos.           |
| 8. Schiødt.   | Lgv.      | <sup>22</sup> / <sub>8</sub> 1863. Extr. Doc. i Pharmac.                |
| 9. Warndø.    | M.-N.     | <sup>12</sup> / <sub>12</sub> 1863. Extr. Doc. i Zoologi.               |

Det er ovenfor, S. 4, bemærket, at den Comité, som af Consistorium blev nedsat til at tage Universitetets Lønningsforhold under Overveielse, ledsagede sin Betænkning med en Anciennetetsliste over Universitetets Professorev fra den Tid, den nugældende Universitetsfundats udkom i Aaret 1788, og at Comitéen til de Data, som af denne Liste lode sig uddrage, knyttede Udregningen af den Gjennemsnits-tjenestetid for Professorene, der blev lagt til Grund for Comitéens Lønningsforslag.

Denne Liste skyldes, saaledes som den er affattet, formentlig her en Plads som et Actstykke, der ikke mindre i historisk end i statistisk Henseende er af Interesse til Belysning af Universitetslærernes Personalforhold. I Aaret 1788 var der\*), (foruden Jansen, der i samme Aar blev befordret til Biskop i Aarhus) ansat 26 Professorev som ordinarii eller i saadanne Fag, som ifølge senere Bestemmelser (Rescript af 19de Juli 1817 og Normalregl. af 1836 og 1844) gave Afgang til Consistorium eller en normeret Professorevplads. Under samme Vilkaar ere senere (indtil 1863) 112 ansatte, hvoraf een (Nabæk) to Gange med forskjellig Anciennetet. Rækkefølgen i Listen er ordnet efter Anfættelsen som Professor, idet den Tid, hvori nogle have tjent tidligere som Lector, ikke er medtaget. Enkelte fik ved deres Anfættelse Anciennetet i vedkommende Facultet foran tidligere ansatte; ved disse er Ancienneteten antaget at datere sig fra den Tid, hvorpaa deres umiddelbare Eftermænd i Facultetet ere ansatte, og Aarsallet udtrykt i Brøksform. Listen indeholder desuden Enhvers Fødselsaar og det Aar, hvori han afgik fra Universitetet ved Dødsfald eller Entledigelse. Den oprindelige Liste, der kun gik til Udgangen af Aaret 1857, er her suppleret til Udgangen af Aaret 1863, ligesom der er tilføjet den en Rubrik, som angiver Tjenesteaarenes Antal.

\*) Denne Forklaring var tilføjet Listen.



Anciennetetsfortegnelse over Universitetsprofessorerne fra 1788—1863 med  
Tilføielse af Fødsels- og Afgangsaar samt Tjenestetid.

|                            | Fødsels-<br>aar. | Ansæt.              | Facultet.  | Afgang.           |                  | Tjeneste-<br>aar ved<br>Univ. |
|----------------------------|------------------|---------------------|------------|-------------------|------------------|-------------------------------|
|                            |                  |                     |            | Døds-<br>fald *). | Befor-<br>dring. |                               |
| 1. Kragenstein .....       | 1723             | 1753                | m.         | 1795              |                  | 42                            |
| 2. Rottböll .....          | 1727             | 1756                | m.         | 1797              |                  | 41                            |
| 3. Obelitz .....           | 1728             | 1759                | jur.       | 1806              |                  | 47                            |
| 4. Brünniche .....         | 1737             | 1769                | ph. n. **) |                   | 1791             | 21                            |
| 5. A. Kall .....           | 1743             | 1770                | ph.        | 1821              |                  | 51                            |
| 6. Riisbrigh .....         | 1731             | 1767                | ph.        | e. 1803           |                  | 36                            |
| 7. M. Særtorph .....       | 1740             | 1773                | m.         | 1800              |                  | 27                            |
| 8. H. Callisen .....       | 1740             | 1773                | m.         |                   | 1794             | 21                            |
| 9. Tode .....              | 1736             | 1773                | m.         | 1806              |                  | 33                            |
| 10. C. F. Hornemann .....  | 1751             | 1776                | th.        | 1830              |                  | 54                            |
| 11. Bugge .....            | 1740             | 1777                | ph. n.     | 1815              |                  | 38                            |
| 12. N. E. Kall .....       | 1749             | 1776                | ph.        | 1823              |                  | 47                            |
| 13. Møldenhaver .....      | 1753             | 1778                | th.        |                   | 1805             | 27                            |
| 14. Baden .....            | 1735             | 1780                | ph.        | 1804              |                  | 24                            |
| 15. Sahl .....             | 1734             | 1781                | ph.        | e. 1801           |                  | 20                            |
| 16. Rørregaard .....       | 1745             | 1782                | jur.       | 1804              |                  | 22                            |
| 17. F. V. Wang .....       | 1747             | 1782                | m.         | 1820              |                  | 38                            |
| 18. Aasheim .....          | 1749             | 1782                | m.         | 1800              |                  | 18                            |
| 19. Eggers .....           | 1758             | 1785                | jur.       |                   | 1800             | 15                            |
| 20. Wølffe .....           | 1736             | 1787                | ph. n.     | 1813              |                  | 26                            |
| 21. Adler .....            | 1756             | 1788                | th.        |                   | 1792             | 4                             |
| 22. Wüinter .....          | 1761             | 1788                | th.        |                   | 1808             | 20                            |
| 23. Geld .....             | 1754             | 1788                | jur.       |                   | 1794             | 6                             |
| 24. Gamborg .....          | 1753             | 1788                | ph.        |                   | e. 1803          | 15                            |
| 25. Sneedorf .....         | 1761             | 1788                | ph.        | 1792              |                  | 4                             |
| 26. Wolf .....             | 1749             | 1788                | ph. n.     | 1819              |                  | 31                            |
| 27. Schlegel .....         | 1765             | 1789                | jur.       | 1836              |                  | 47                            |
| Rahbek .....               | 1760             | 1790                | ph.        |                   | (1799)           | 9                             |
| 28. Kjerulf .....          | 1757             | 1791                | ph.        | 1810              |                  | 19                            |
| 29. Thaarup .....          | 1766             | 1793                | ph.        |                   | 1797             | 4                             |
| 30. Horrebøw .....         | 1763             | 1794                | m.         | 1796              |                  | 2                             |
| 31. Wad .....              | 1755             | 1795                | ph. n.     | 1832              |                  | 37                            |
| 32. Becker .....           | 1767             | 1795                | ph. n.     |                   | 1806             | 11                            |
| 33. Viberg .....           | 1759             | 1797                | ph. n.     |                   | 1801             | 4                             |
| 34. Hurligtarl .....       | 1763             | 1798                | jur.       | 1829              |                  | 31                            |
| 35. C. F. Schumacher ..... | 1757             | $\frac{1799}{1818}$ | m.         | 1830              |                  | 11                            |
| 36. J. S. Særtorph .....   | 1772             | 1799                | m.         | 1840              |                  | 41                            |
| 37. Brorson .....          | 1762             | 1800                | jur.       | e. 1828           |                  | 28                            |
| 38. Rønne .....            | 1751             | 1800                | m.         | 1801              |                  | 1                             |
| 39. Warberg .....          | ?                | 1800                | ph. n.     |                   | 1810             | 10                            |
| 40. P. E. Müller .....     | 1776             | 1801                | th.        |                   | 1830             | 29                            |
| 41. Bahl .....             | 1749             | 1801                | ph. n.     | 1804              |                  | 3                             |
| 42. Treschow .....         | 1751             | $180\frac{2}{3}$    | ph.        |                   | 1813             | 10                            |
| 43. Thorlacius .....       | 1775             | 1802                | ph.        | 1829              |                  | 27                            |
| 44. M. Bernemann .....     | 1776             | 1803                | jur.       | 1840              |                  | 37                            |
| 45. Krogh .....            | ?                | 1803                | jur.       |                   | 1804             | 1                             |
| 46. Schow .....            | 1754             | $180\frac{3}{5}$    | ph.        | e. 1827           |                  | 22                            |

\*) Eller Entledigelse i høi Alder.

\*\*) Ph. n. o: de Videnskabesag, der nu udgjøre det mathematisk-naturvidenskabelige  
Facultet.



|                                   | Fødsels-<br>aar. | Anſat.             | Facultet. | Afgang.        |                       | Tjeneste-<br>aar ved<br>Univ. |
|-----------------------------------|------------------|--------------------|-----------|----------------|-----------------------|-------------------------------|
|                                   |                  |                    |           | Døds-<br>fald. | Refor-<br>dring.      |                               |
| 47. L. Engelſtoft . . . . .       | 1774             | 1803               | ph.       | 1851           |                       | 48                            |
| 48. Wynnſter . . . . .            | 1772             | 1805               | m.        | 1818           |                       | 13                            |
| 49. Herholdt . . . . .            | 1764             | 1805               | m.        | 1836           |                       | 31                            |
| 50. Schelderup . . . . .          | 1769             | 1805               | m.        |                | 1813                  | 8                             |
| 51. Ewerdrup . . . . .            | 1773             | 1805               | ph.       |                | 1813                  | 8                             |
| 52. Krog-Meyer . . . . .          | 1779             | 1806               | th.       |                | 1819                  | 13                            |
| 53. Ørsted . . . . .              | 1777             | 1806               | ph. n.    | 1851           |                       | 45                            |
| 54. Rahbek . . . . .              | 1760             | 18 $\frac{08}{16}$ | ph.       | 1830           |                       | 14                            |
| 55. J. W. Hornemann . . . . .     | 1770             | 1808               | ph. n.    | 1841           |                       | 33                            |
| 56. J. Møller . . . . .           | 1779             | 1808               | th.       | 1833           |                       | 25                            |
| 57. Degen . . . . .               | 1766             | 18 $\frac{10}{14}$ | ph. n.    | 1825           |                       | 11                            |
| 58. H. C. Schumacher . . . . .    | 1780             | 1810               | ph. n.    |                | 1825                  | 15                            |
| 59. D. C. Oluffen . . . . .       | 1764             | 18 $\frac{10}{15}$ | ph.       | 1827           |                       | 12                            |
| 60. Rathke . . . . .              | 1769             | 1810               | ph. n.    |                | 1813                  | 3                             |
| 61. Dehlensſchläger . . . . .     | 1779             | 1810               | ph.       | 1850           |                       | 40                            |
| 62. Werlauff . . . . .            | 1781             | 1812               | ph.       |                |                       |                               |
| 63. Brøndsted . . . . .           | 1780             | 1813               | ph.       | 1842           |                       | 29                            |
| 64. Sibbern . . . . .             | 1785             | 1813               | ph.       |                |                       |                               |
| 65. Reinhardt . . . . .           | 1776             | 1814               | ph. n.    | 1845           |                       | 31                            |
| 66. Rasmussen . . . . .           | 1785             | 1815               | ph.       | 1826           |                       | 11                            |
| 67. Withusen . . . . .            | 1778             | 18 $\frac{18}{20}$ | m.        | 1853           |                       | 35                            |
| 68. D. Bang . . . . .             | 1788             | 1818               | m.        |                |                       |                               |
| 69. A. C. Callisen . . . . .      | 1786             | 18 $\frac{18}{22}$ | m.        |                | e. 1843               | 25                            |
| 70. Thune . . . . .               | 1785             | 1818               | ph. n.    | 1829           |                       | 11                            |
| 71. F. C. Petersen . . . . .      | 1786             | 1818               | ph.       | 1859           |                       | 41                            |
| 72. Kolderup-Rosenvinge . . . . . | 1792             | 1818               | jur.      | 1850           |                       | 32                            |
| 73. Howitz . . . . .              | 1789             | 1819               | m.        | 1826           |                       | 7                             |
| 74. Scheuw . . . . .              | 1789             | 1821               | ph. n.    | 1852           |                       | 31                            |
| 75. Zeise . . . . .               | 1789             | 1822               | ph. n.    | 1847           |                       | 25                            |
| 76. Clausen . . . . .             | 1793             | 1822               | th.       |                |                       |                               |
| 77. Raſſ . . . . .                | 1787             | 1825               | ph.       | 1832           |                       | 7                             |
| 78. Lunding . . . . .             | 1791             | 1826               | m.        | 1829           |                       | 3                             |
| 79. Fogtmann . . . . .            | 1788             | 18 $\frac{27}{30}$ | th.       |                | 1831                  | 1                             |
| 80. Hohlenberg . . . . .          | 1797             | 1827               | th.       | 1845           |                       | 18                            |
| 81. Schmidt . . . . .             | 1799             | 1827               | ph. n.    | 1831           |                       | 4                             |
| 82. Forchhammer . . . . .         | 1794             | 18 $\frac{29}{31}$ | ph. n.    |                |                       |                               |
| 83. Madsvig . . . . .             | 1804             | 1829               | ph.       |                | (18 $\frac{48}{51}$ ) |                               |
| 84. P. G. Bang . . . . .          | 1797             | 1830               | jur.      |                | 1836                  | 6                             |
| 85. Eschricht . . . . .           | 1798             | 1830               | m.        | 1863           |                       | 33                            |
| 86. Mähl . . . . .                | 1798             | 1830               | m.        | 1830           |                       | $\frac{1}{2}$                 |
| 87. P. Møller . . . . .           | 1794             | 1830               | ph.       | 1838           |                       | 8                             |
| 88. David . . . . .               | 1793             | 1830               | ph.       |                | e. 1836               | 6                             |
| 89. Larsen . . . . .              | 1799             | 1831               | jur.      | 1856           | 1856                  | 25                            |
| 90. Otto . . . . .                | 1795             | 1832               | m.        |                | e. 1862               | 30                            |
| 91. Gundelach Møller . . . . .    | 1797             | 18 $\frac{32}{42}$ | m.        | 1845           |                       | 13                            |
| 92. C. F. R. Oluffen . . . . .    | 1802             | 1832               | ph. n.    | 1855           |                       | 23                            |
| 93. Johannsen . . . . .           | 1804             | 1833               | ph.       | 1840           |                       | 7                             |
| 94. Velschow . . . . .            | 1796             | 1833               | ph.       | 1862           |                       | 29                            |
| 95. C. E. Scharling . . . . .     | 1803             | 1834               | th.       |                |                       |                               |
| 96. Ramus . . . . .               | 1806             | 1834               | ph. n.    | 1856           |                       | 22                            |
| 97. C. T. Engelſtoft . . . . .    | 1805             | 1834               | th.       |                | 1851                  | 17                            |
| 98. Scheel . . . . .              | 1799             | 1836               | jur.      |                | 1846                  | 10                            |
| 99. Stein . . . . .               | 1797             | 184 $\frac{0}{2}$  | m.        |                |                       |                               |



|                            | Fødsels-<br>aar. | Anjat.             | Facultet. | Afgang.        |                  | Tjeneste-<br>aar ved<br>Univ. |
|----------------------------|------------------|--------------------|-----------|----------------|------------------|-------------------------------|
|                            |                  |                    |           | Døds-<br>fald. | Befor-<br>dring. |                               |
| 100. Algreen-Ulfing .....  | 1797             | 1840               | jur.      |                | 1844             | 4                             |
| 101. Martensen .....       | 1808             | 1840               | th.       |                | 1854             | 14                            |
| 102. F. C. Bornemann ..... | 1810             | 1840               | jur.      | 1861           |                  | 21                            |
| 103. Nielsen .....         | 1809             | 1841               | ph.       |                |                  |                               |
| 104. Levy .....            | 1808             | 1841               | m.        |                |                  |                               |
| 105. E. A. Scharling ..... | 1807             | 1842               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 106. Sommer .....          | 1804             | 1843               | m.        |                |                  |                               |
| 107. Hermansen .....       | 1806             | 1845               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 108. Westergaard .....     | 1815             | 1845               | ph.       |                |                  |                               |
| 109. N. M. Petersen .....  | 1791             | 1845               | ph.       | 1862           |                  | 17                            |
| 110. Krieger ..            | 1817             | 1845               | jur.      |                | 1855             | 10                            |
| 111. Fenger ..             | 1814             | 1845               | m.        |                | 1859             | 14                            |
| 112. Steenstrup .....      | 1813             | 1845               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 113. Bergsøe .....         | 1806             | 1848               | jur.      | 1854           |                  | 6                             |
| 114. Gram .....            | 1816             | 1848 $\frac{2}{3}$ | jur.      |                |                  |                               |
| 115. Rappert .....         | 1811             | 1848               | jur.      |                |                  |                               |
| 116. J. L. Ulfing .....    | 1820             | 1849               | ph.       |                |                  |                               |
| 117. Liebmann .....        | 1813             | 185 $\frac{1}{2}$  | ph. n.    | 1856           |                  | 4                             |
| 118. Hauch .....           | 1791             | 1851               | ph.       |                |                  |                               |
| 119. Schiern .....         | 1816             | 1851               | ph.       |                |                  |                               |
| 120. Hagen .....           | 1817             | 1852               | th.       | 1859           |                  | 7                             |
| 121. Holten .....          | 1818             | 1852               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 122. Bedel .....           | 1823             | 1852               | jur.      |                | 1858             | 6                             |
| 123. Bungen .....          | 1812             | 1853               | m.        |                |                  |                               |
| 124. v. Mehren .....       | 1822             | 1854               | ph.       |                |                  |                               |
| 125. J. A. Bornemann ..... | 1813             | 1854               | th.       |                |                  |                               |
| 126. B. Buchwald .....     | 1821             | 1856               | jur.      |                | 1862             | 6                             |
| 127. Agesen .....          | 1826             | 1856               | jur.      |                |                  |                               |
| 128. Bürgensen .....       | 1805             | 1857               | ph. n.    | 1860           |                  | 3                             |
| 129. d'Arrest .....        | 1822             | 1858               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 130. Hammerich .....       | 1809             | 1859               | th.       |                |                  |                               |
| 131. Mellemann .....       | 1831             | 1859               | jur.      |                |                  |                               |
| 132. Steen .....           | 1816             | 1861               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 132. Ibsen .....           | 1801             | 1861               | m.        | 1862           |                  | 1                             |
| 134. Ørsted .....          | 1816             | 1862               | ph. n.    |                |                  |                               |
| 135. Saxtorph .....        | 1822             | 1862               | m.        |                |                  |                               |
| 136. Gislason .....        | 1808             | 1862               | ph.       |                |                  |                               |
| 137. Allen .....           | 1811             | 1862               | ph.       |                |                  |                               |
| 138. Gold .....            | 1834             | 1862               | jur.      |                |                  |                               |
| 139. Geos .....            | 1835             | 1862               | jur.      |                |                  |                               |

Desuden have været eller ere ansatte som Adjuncter, Lectorer eller extra-ordinære Docenter:

|                                |           |  | Tjeneste-<br>aar. |
|--------------------------------|-----------|--|-------------------|
| 1) ved det juridiske Facultet: |           |  |                   |
| Bengen .....                   | 1798—1799 |  | 1                 |
| E. J. Møller .....             | 1805—1813 |  | 8                 |
| J. D. Hansen .....             | 1828—1831 |  | 3                 |



|                                                                     |           | Tjeneste-<br>aar. |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------|
| Hall.....                                                           | 1847—1854 | 7                 |
| Schmid .....                                                        | 1851—1853 | 2                 |
| Schlitze .....                                                      | 1855      |                   |
| 2) ved det medicinske Facultet:                                     |           |                   |
| N. E. Bruun .....                                                   | 1819—1819 | $\frac{1}{2}$     |
| Ibsen .....                                                         | 1847—1861 | 14                |
| Sartorph.....                                                       | 1855—1862 | 7                 |
| With .....                                                          | 1862      |                   |
| Schmidt.....                                                        | 1863      |                   |
| 3) ved det philosophiske Facultet og det math.-naturb.<br>Facultet. |           |                   |
| Fumars (Fransf).....                                                | 1783—1806 | 23                |
| T. Baden (Philologi).....                                           | 1793—1794 | 1                 |
| Nyerup (Literærhistorie) .....                                      | 1796—1829 | 33                |
| Begtrup (Landøconomi) .....                                         | 1801—1841 | 40                |
| T. E. Bruun (Engelsf).....                                          | 1802—1834 | 32                |
| Puerari (Fransf).....                                               | 1809—1820 | 11                |
| Brandis (Philosophi) .....                                          | 1813—1815 | 2                 |
| Abrahams (Fransf).....                                              | 1829—1852 | 23                |
| Molbeck (Literærhistorie).....                                      | 1829—1857 | 28                |
| Gislafon (Nordist Philol.) .....                                    | 1848—1862 | 14                |
| Allen (Historie).....                                               | 1851—1862 | 11                |
| Stephens (Engelsf) .....                                            | 1851      |                   |
| Madvig (Philologi) .....                                            | 1851—1859 | see ovenf.        |
| Oppermann (Tydsk).....                                              | 1852      |                   |
| Bjerring (Fransf) .....                                             | 1852      |                   |
| Worsaae (Nordist Oldkyndighed) .....                                | 1855      |                   |
| Høven (Konsthistorie).....                                          | 1856      |                   |
| Brøchner (Philosophi) .....                                         | 1857      |                   |
| Ørsted (Vetansk) .....                                              | 1858—1862 | 4                 |
| Smith (Slavist Sprog) .....                                         | 1859      |                   |
| Lynghy (Nordist Philol.) .....                                      | 1863      |                   |
| Grundtvig (Nordist Philol.).....                                    | 1863      |                   |
| Schiødte (Naturhistorie) .....                                      | 1863      |                   |
| Warnke (Pharmacologi).....                                          | 1863      |                   |